

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

16 Septembrie 2005, Bruxelles

12283/05

Dosar Inter-institutional :
2005/0177 (ACC)
2005/0178 (AVC)

ENER 134
RELEX 456
COWEB 130

COVER NOTE

De la: Secretarul-General al Comisiei Europene,
Semnat de dna Patricia BUGNOT, Director

Data primirii: 15 Septembrie 2005
catre: dl. Javier SOLANA, Secretar-General/Inalt Reprezentant

---

Subiect: Propunere privind Hotararea Consiliului referitor la semnarea de catre
Comunitatea Europeana a Tratatului privind Comunitatea Energetica

---

Delegatiile vor avea anexat documentul final al Comisiei COM (2005) 435.

Anexa: COM(2005) 435 final

COMISIA COMUNITATII EUROPENE

14.9.2005, Bruxelles,
COM (2005) 435 final

2005/0177 (ACC)
2005/0178 (AVC)

Propunere pentru o

HOTARARE A CONSILIULUI

cu privire la semnarea de catre Comunitatea Europeana a Tratatului privind Comunitatea Energetica

Propunere pentru o

HOTARARE A CONSILIULUI

cu privire la incheierea de catre Comunitatea Europeana a Tratatului privind Comunitatea Energetica

(prezentat de Comisie)

MEMORANDUM EXPLICATIV

Consiliul European a adoptat in luna iunie 2003 la Salonic “Agenda de la Salonic pentru zona de vest a Balcanilor: in vederea integrarii in Uniunea Europeana” care are drept scop consolidarea relatiilor privilegiate intre Uniunea Europeana si zona de vest a Balcanilor si in cadrul careia Uniunea Europeana incurajeaza tarile din aceasta regiune sa adopte un acord comun cu obligativitate legala in vederea extinderii pietei de energie din Uniunea Europeana catre Sud-Estul Europei.

In Comunicatul din 26 mai 2003 al Comisiei Europene catre Consiliul Europei si catre Parlamentul European privind Dezvoltarea Politicii Energetice pentru Uniunea Europeana Extinsa, pentru vecini sai si pentru Tarile Partenere, Comisia a cerut crearea unei pieti reale de energie integrata, libera de orice fel de bariere, in zona europeana extinsa, care sa includa Sud-Estul Europei, promovand conditii concurentiale egale si standarde la nivel inalt pentru mediul inconjurator.

In luna noiembrie 2002, cu prilejul Intalnirii Ministeriale care a avut loc in cadrul Forumului de la Atena, sub egida Comisiei Europene, tarile membre din cadrul pietei de electricitate din Sud-Estul Europei au semnat un Memorandum de Intelegere, angajandu-se sa implementeze reguli paralele cu prevederile Comunitatii Europene, creand o piata interna de electricitate in aceasta zona. In luna decembrie 2003 semnarea unui al doilea Memorandum de Intelegere la care Uniunea Europeana este parte, a asigurat extinderea Procesului de la Atena la pietele de gaz natural si a confirmat primul Memorandum.

Comisia a propus in luna noiembrie 2002 un document de strategie comuna cu donori internationali activi in Sud-Estul Europei. Documentul strategiei solicita crearea unui cadru de reglementare care sa dea posibilitatea acordarii de asistenta financiara eficienta in regiune. Aceasta strategie comuna a devenit baza angajamentului continuu al institutiilor financiare internationale.

Republica Bulgaria, Romania, Republica Turcia si Republica Croatia sunt Tari Candidate la aderarea in UE, iar fosta Republica Iugoslava Macedonia si-a depus candidatura pentru a deveni membru in UE. In luna decembrie 2002 la Copenhaga Consiliul European a confirmat perspectiva europeana pentru Republica Albania, Bosnia si Hertegovina si Serbia si Muntenegru, in calitate de potentiali candidati la procesul de aderare in Uniunea Europeana si a subliniat hotararea de a sustine eforturile acestor state pentru ca ele sa se deplaseze catre Uniunea Europeana.

In conformitate cu Hotararea Consiliului din 17 mai 2004, Comisia Europeana a negociat un Tratat prin care se infiinteaza o Comunitate Energetica cu Republica Albania, Republica Bulgaria, Bosnia si Herzegovina, Republica Croatia, fosta Republica Iugoslava Macedonia, Republica Mntenegru, Romania, Republica Serbia, Republica Turcia si Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo (urmare a rezolutiei 1244 a Consiliului de Securitate a Natiunilor Unite). Tratatul va contribui serios la realizarea obiectivelor mentionate anterior.

Tratatul va crea un cadru comun legal unitar pentru cooperarea care se desfasoara in cadrul Memorandumurilor de Intelegere din 2002 si 2003, intre Comunitatea Europeana si tarile din regiune. Esenta generala a Tratatului a fost aprobata in luna decembrie 2004 de catre toate partile participante la Procesul de la Atena, incluzand cele 5 state membre ale UE implicate. Comisia poate propune o declaratie comuna cu Consiliul care sa arate ca interesele acestor State Membre vor fi protejate.

Tratatul creaza o piata interna de energie intre Comunitatea Europeana si statele ne-membre UE din aceasta regiune, care include asistenta mutuala si o posibila politica externa comuna de tranzactionare a energiei, un factor necesar pentru o piata interna. Tratatul da posibilitatea infiintarii unui cadru de reglementare care sa permita o functionare eficienta a pietelor de energie din aceasta regiune, incluzand si tarile membre UE din regiune. Asigura implementarea acquis-ului comunitar pentru energie, mediu, concurenta si resurse regenerabile pentru tarile ne-membre UE din zona. Tratatul si Procesul de la Atena asigura la un anumit nivel regional coordonare pentru a depasi problemele aferente politicii la nivel de stat, care includ problemele de cooperare in domeniul reglementarii, investitiilor, statisticii si coordonarii pietei fizice.

Prin crearea unei zone lipsite de bariere interne pentru electricitate si gaz, Tratatul intentioneaza sa promoveze furnizarea de electricitate si gaz la un nivel ridicat pentru toti cetatenii pe baza obligatiilor serviciului public, realizarea unor progrese economice si sociale, a unui grad ridicat de ocupare a fortei de munca, cat si dezvoltarea economica sustenabila si echilibrata.

Problemele legate de ocuparea fortei de munca si impacturile sociale, care includ conditiile de munca si dialogul social, sunt discutate activ, iar angajamente politice separate asupra acestor probleme urmeaza sa fie gandite in cadrul unui Memorandum de Intelegere complementar care are drept scop securizarea dimensiunii sociale care reprezinta o parte integrala a pietei interne. Participarea partenerilor sociali si a altor parti interesate la dezvoltarea acestei dimensiuni sociale va fi cruciala.

Mai presus de toate, acest tratat va fi primul tratat multilateral care s-a semnat vreodata in aceasta regiune si integreaza un sector specific care are un mare simbol economic. Acest tratat va atrage investitii prin crearea unui cadru de piata si de reglementare stabil si va permite dezvoltarea economica si stabilitatea sociala in aceasta regiune. In plus va mari securitatea in Uniunea Europeana prin furnizarea unor facilitati care sa conecteze Balcanii cu rezervele de gaz din Marea Caspica, Nordul Africii, Orientul Mijlociu si va pune capat izolarii retelei din Grecia.

In cooperare cu donori internationali, Tratatul va mari coordonarea ajutorului financiar din aceasta regiune. Banca Mondiala a anuntat in acest sens crearea unui fond de investitii in valoare de 1,75 mild. \$ pentru sectoarele de electricitate si gaz din aceasta regiune. Acordarea fondurilor se va face conditionat in conformitate cu prevederile Tratatului. Fondul alocat de Banca Mondiala poate fi marit avand in vedere faptul ca Banca Mondiala considera ca investitiile totale necesare pentru realizarea unei pietei de energie la nivel european sunt de ordinul a 20 mild. \$. BERD este de asemenea inclusa in Procesul Tratatului Comunitatii Energetice prin politicile sale de imprumut si a facut cateva imprumuturi. Scopul este acela de a minimiza conflictele de conditionalitate dintre donorii financiari.

Comunitatea Europeana va beneficia de dreptul de veto asupra tuturor deciziilor adoptate de catre Comunitatea Energetica. Impactul asupra bugetului Comunitatii Europene este foarte limitat,

avand in vedere ca bugetul Tratatului Comunitatii Energetice va acoperi numai cheltuielile operationale ale Comunitatii Energetice necesare pentru functionarea institutiilor sale.

Comisiei i se cere sa aprobe:

1. Hotararile pentru Semnatura si Incheire; si
2. Sa aprobe draftul Declaratiei Comune pentru Comisie si Consiliu.

Propunere pentru o
HOTARARE A CONSILIULUI

**cu privire la semnarea de catre Comunitatea Europeana a Tratatului privind
Comunitatea Energetica**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

Avand in vedere Tratatul care infiinteaza Uniunea Europeana si, in particular, Articolele 47(2), 55, 83, 89, 95, 133 si 175 si in conjunctie cu prima propozitie a primului subparagraf de la articolul 300(2) in legatura cu aceasta,

Avand in vedere propunerea Comisiei¹,

Intrucat:

1. In conformitate cu Decizia Consiliului din 17 mai 2004, Comisia Europeana a negociat un tratat prin care se infiinteaza o Comunitate Energetica cu Republica Albania, Republica Bulgaria, Bosnia si Hertegovina, Republica Croatia, fosta Republica Iugoslava Macedonia, Republica Muntenegru, Romania, Republica Serbia, Republica Turcia si Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite din Kosovo (urmare a Rezolutiei 1244 a Consiliului de Securitate a Natiunilor Unite).
2. Subiect al unei posibile incheieri intr-o etapa ulterioara, Acordul initiat pe data de 31 mai 2005 trebuie semnat in numele Comunitatii Europene,

A HOTARAT DUPA CUM URMEAZA:

---

¹ OJ C , , p. .

Articolul 1

Subiectul unei posibile incheieri intr-o etapa ulterioara, Presedintele Consiliului este autorizat sa desemneze una sau mai multe persoane imputernicite pentru a semna Tratatul Comunitatii Energetice in numele Comunitatii Europene.

Articolul 2

Aceasta Hotarare va fi publicata in Monitorul Oficial al Uniunii Europene.

Elaborat la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Presedinte

Propunere pentru o

Hotarare a Consiliului

**privind incheierea de catre Comunitatea Europeana a unui Tratat privind
Comunitatea Energetica**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

Avand in vedere Tratatul care stabileste ca Uniunea Europeana, in particular Articolele 47(2), 55, 83, 89, 95, 133 si 175 si in conjunctie cu prima propozitie a primului subparagraf de la articolul 300(2) in legatura cu aceasta,

Avand in vedere propunerea Comisiei¹,

Avand in vedere aprobarea Parlamentului European²,

Intrucat:

1. In conformitate cu Decizia Consiliului din 17 mai 2004, Comisia Europeana a negociat un Tratat prin care se infiinteaza o Comunitate Energetica cu Republica Albania, Republica Bulgaria, Bosnia si Hertegovina, Republica Croatia, fosta Republica Iugoslava Macedonia, Republica Muntenegru, Romania, Republica Serbia, Republica Turcia si Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite din Kosovo (urmare a Rezolutiei 1244 a Consiliului de Securitate a Natiunilor Unite).
2. In conformitate cu decizia Consiliului de [ ], Tratatul Comunitatii pentru Energie a fost semnat in numele Comunitatii.
3. Tratatul Comunitar pentru Energie asigura crearea unei piete integrate de electricitate si gaz natural care va crea un cadru de reglementare si de piata stabil, capabil sa atraga investitii in retelele de gaz, in sectorul productiei de energie si in retelele de transport, astfel incat toate Partile sa aiba acces la o furnizare stabila si continua de electricitate si gaz esentiala pentru dezvoltarea economica si stabilitatea sociala. Tratatul face posibila infiintarea unui cadru de reglementare care sa permita o functionare eficienta a pietelor de energie din regiune, incluzand aspecte precum managementul congestiilor, fluxurile transfrontaliere, schimburile de putere si altele. Tratatul are drept scop promovarea furnizarii de electricitate si gaz la cele mai inalte standarde catre toti cetatenii in baza obligatiilor serviciului public, realizarea progresului economic si social si a unui grad ridicat de ocupare a fortei de munca.

---

¹ OJ C , , p. .

² OJ C , , p. .

4. "Agenda de la Salonic pentru regiunea de vest a Balcanilor: in vederea integrarii europene" adoptata de catre Consiliul European in luna iunie 2003 are drept scop consolidarea continua a relatiilor privilegiate dintre Uniunea Europeana si Vestul Balcanilor. Prin crearea unor conditii economice favorabile si impunand implementarea acquisului comunitar aferent, Tratatul Comunitatii pentru Energie contribuie la integrarea economica a altor parti contractante ale Tratatului.
5. Tratatul Comunitatii pentru Energie maresteste siguranta furnizarii pentru partile acestui Tratat conectand Grecia la pietele continentale de gaz si energie ale Uniunii Europene si asigurand stimulente pentru conectarea Balcanilor la rezervele de gaz din zona Caspica, Nordul Africii si Orientul Mijlociu.
6. Tratatul Comunitar pentru Energie ofera posibilitatea dezvoltarii concurentei pe piata de energie la o scala mai ampla si posibilitatea exploatarii economilor de scara.
7. Tratatul Comunitar pentru Energie imbunatatesteste situatia mediului inconjurator aferenta sectoarelor de electricitate si gaz si promoveaza eficienta economica si resursele regenerabile de energie.
8. Tratatul da posibilitatea tarilor vecine terte interesate, in particular Moldovei, Regatului Norvegiei si Ucrainei, sa devina parti sau observatori in cadrul Comunitatii Energetice.
9. De aceea Tratatul Comunitar pentru Energie trebuie aprobat.
10. Comunitatea Energetica are puterea autonoma de luare a decizilor. Comunitatea Europeana este reprezentata de 2 imputerniciti in Consiliul Ministerial si in Grupul Permanent la Nivel Inalt stabilit prin Tratat. De aceea trebuie furnizate reguli si proceduri adecvate pentru organizarea in cadrul institutiilor Comunitatii Energetice, reprezentarii Comunitatii Europene si a hotararii si exprimarii pozitiei Comunitatii Europene.
11. Pentru deciziile Comunitatii Energetice care creaza obligatii substantiale pentru Comunitatea Europeana, Consiliul va hotara pozitia Comunitatii Europene in conformitate cu Articolul 300(2) subparagraful al 2-lea CE.
12. Statele Membre direct afectate de Partea a III-a trebuie sa joace un rol crucial in implementarea obiectivelor Comunitatii Energetice. De aceea este necesar, fara a aduce prejudicii procedurilor aferente Tratatului Comunitatii pentru Energie, ca ele sa participe activ la procesul de luare a decizilor si sa asigure suportul lor deplin pentru implementarea masurilor care vor fi adoptate in cadrul Partii a III-a.
13. Este adecvata stabilirea unor reguli in cazurile in care un reprezentat al Consiliului Uniunii Europene sau al Comisiei Europene trebuie sa exprime pozitiiile Comunitatii Europene.
14. Este adecvata stabilirea unei proceduri specifice pentru aplicarea clauzei de revizie interna furnizata de articolul 101(iii) al Tratatului.

A DECIS DUPA CUM URMEAZA:

Articolul 1

1. Tratatul prin care se infiinteaza Comunitatea Energetica este aprobat prin prezenta in numele Comunitatii Europene.
2. Textul Tratatului privind Comunitatea Energetica este atasat acestei Hotarari.

Articolul 2

Presedintele Consiliului este autorizat prin prezenta sa desemneze persoana imputernicita sa notifice in numele Comunitatii Europene actul de aprobare furnizat in Articolul 1 catre Secretarul General al Consiliului care actioneaza in calitate de depozitar al acestui Tratat urmare a Articolului 106, astfel incat sa exprime consimtamantul Comunitatii care urmeaza a fi unita.

Articolul 3

1. Comunitatea Europeana va fi reprezentata in Consiliul de Ministri si in Grupul Permanent la Nivel Inalt stabilit in cadrul Tratatului de:
  - a. Un reprezentat al Consiliului Uniunii Europene desemnat de catre Statul Membru care detine Presedintia Consiliului Uniunii Europene; si
  - b. Un reprezentant al Comisiei Europene.
2. Comisia va actiona in calitate de Vice-Presedinte al Consiliului de Ministri si al Grupului Permanent la Nivel Inalt.
3. Comisia Europeana va reprezenta Comunitatea Europeana in Comitetul de Reglementare si in Forumul stabilit in cadrul acestui Tratat.

Articolul 4

1. Pozitia care urmeaza a fi luata de catre Comunitatea Europeana in cadrul Consiliului de Ministri, de Grupul Permanent la Nivel Inalt si de Comitetul de Reglementare pentru luarea deciziilor asa cum este definit in articolul 76 paragraful 2 din Tratatul adoptat de catre Comunitatea Energetica urmare a articolelor 82, 84, 91, 92, 96 si 100 din cadrul Tratatului, care afecteaza Comunitatea Europeana, va fi adoptata de Consiliu care actioneaza cu o majoritate calificata la o propunere din partea Comisiei.
2. Pentru hotararile Comunitatii Energetice care se incadreaza in Partea a III-a a Tratatului si care sunt aplicabile pe teritoriul uneia sau mai multor State Membre, pozitiile adoptate in cadrul paragrafului 1 nu trebuie sa depaseasca Acquis-ul comunitar.
3. Parlamentul European va trebui informat imediat si deplin asupra oricarei hotarari a Consiliului in cadrul paragrafului 1 cu privire la stabilirea unei pozitii a Comunitatii in

cadrul Consiliului de Miniștri, Grupului Permanent la Nivel Înalt și al Comitetului de Reglementare.

4. Pozițiile Comunității Europene care vor fi luate în cadrul instituțiilor Comunității Energetice vor trebui să asigure faptul că nu va lua nici o măsură de către Comunitatea Energetică care să afecteze Comunitatea Europeană și care să fie în conflict cu oricare parte a Acquis-ului Comunitar, sau care să creeze vreo discriminare între Statele Membre sau să afecteze competența vreunui Stat Membru al UE referitor la stabilirea condițiilor de exploatare a resurselor sale energetice, la alegerea resurselor energetice și la structura generală a furnizării energiei.
5. Pozițiile care vor fi adoptate de Comunitatea Europeană în cadrul Comitetului de Reglementare vor fi hotărâte după ce Grupul Reglementatorilor Europeni pentru Electricitate și Gaz (ERGEG) va fi consultat în conformitate cu Decizia Comisiei din data de 11 noiembrie 2003 prin care se înființează Grupul Reglementatorilor Europeni pentru Electricitate și Gaz (2003/796/EC).

Articolul 5

1. Procedura stabilită în cele 2 paragrafe de mai sus se va aplica înaintea luării unei poziții de către Comunitatea Europeană în conformitate cu Articolul 4(1) de mai sus pentru hotărârile adoptate de către Comunitatea Energetică în conformitate cu Articolul 100(iii) din Tratat.
2. Pe baza recomandărilor Comisiei Consiliului, acționând printr-o majoritate calificată, va autoriza Comisia să delibereze în cadrul instituțiilor Comunității Energetice. Comisia va conduce aceste deliberări prin consultare cu un comitet special numit de Consiliu pentru a asista la această sarcină și într-un cadru de astfel de directive, pe care Consiliul le-ar putea emite.
3. Consiliul trebuie să consulte Parlamentul European înaintea adoptării poziției Comunității Europene.

Articolul 6

Pozițiile Comunității Europene vor trebui exprimate de către Comisia Europeană în cadrul instituțiilor Comunității Energetice.

Articolul 7

Această hotărâre trebuie publicată în Monitorul Oficial al Uniunii Europene.

Elaborat la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Presedinte

DECLARATIE FINANCIARA

Acest document va insoti si va completa Memorandumul Explicativ. Astfel ca, in momentul in care se completeaza aceasta Declaratie Financiara Legislativa si fara a aduce prejudicii legalitatii acesteia, trebuie facuta o incercare de a evita repetarea informatiilor continute in Memorandumul Explicativ. Inaintea completarii acestui document cadru, va rugam sa faceti referire la Ghidul special elaborat pentru a asigura indrumare si clarificare pentru subiectele mentionate mai sus.

1. NUMELE PROPUNERII

Propunerea pentru Tratatul care creaza Comunitatea Energetica pe baza unei Hotarari a Consiliului pentru o Directiva de Negociere in cadrul Articolului 300 din 17 mai 2004, "Tratatul Comunitatii pentru Energie".

2. CADRU ABM/ABB

Zona (ele) de politica implicate si asociate acestei activitati/acestor activitati:

06: Energie si Transport - Energii Conventionale

3. LINII DE BUGETARE

- 3.1.** Linii de bugetare (linii operationale si linii de asistenta administrativa si tehnica (ex- linii B.A)) aferente incluzand titlurile:

060403xx

(noua linie de bugetare a tratatului care creaza Comunitatea Energetica si care extinde piata interna de energie - va fi finantata in cadrul Articolului Bugetar viitor nr. 4)

NOTA: activitatea va fi administrata prin DG TREN, insa se intentioneaza sa fie finantata in cadrul instrumentului de pre-aderare (IPA), DG ELARG, de aceea articolul 4 de buget, "Politici Externe" va ramane in perspectiva financiara viitoare.

- 3.2.** Durata actiunii si impactul financiar:

Tratatul insasi va acoperi perioada 2007-2016, astfel incat aceasta Declaratie Financiara Legislativa acopera perioada 2007-2013. Catre sfarsitul acestei perioade 2007-2013, trebuie prezentata o declaratie financiara revizuita pentru perioada 2014-2016.

In perioada 2005 -2006 Secretariatul Interimar al Comunitatii Europene este platit in cadrul programului CARDS.

- 3.3.** Caracteristici bugetare (adaugati randuri daca este necesar)

Linii de bugetare	Tipul cheltuielii		Nou	Contributii EFTA	Contributii din partea tarilor solicitante	Articole bugetare in perspectiva financiara
060403xx	Non-comp	Diff ¹ / ₂	Da	Nu	Da	Viitor nu [04]

4. SUMARUL RESURSELOR

4.1. Resurse Finaciare

4.1.3. Sumarul angajamentelor fondurilor publice cu destinatii speciale (CA) si a fondurilor publice pentru plati (PA)

milioane EURO (pana la 3 zecimale)

Tipul cheltuielii	Sectiunea nr.		Anul n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 si mai departe	Total
			2007	2008	2009	2010	2011	2012+ 2013	

Cheltuieli operationale³

Angajarea Fondurilor Publice Speciale (CA)	8.1	a	3,171	4,227	4,713	4,989	5,091	10,575	32,765
Plata Fondurilor Publice Speciale (PA)		b	3,171	4,227	4,713	4,989	5,091	10,575	32,765

Cheltuieli administrative in cadrul unei sume de referinta⁴

Asistenta tehnica & administrativa (NDA)	8.2.4	c	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,08	0,21

¹ Fonduri publice cu destinatie speciala diferite

² Fonduri publice cu destinatie speciala ne-diferentiate la care se va face referire de acum inainte ca NDA

³ Cheltuieli care nu sunt in cadrul Capitolului xx 01 al Partii xx.

⁴ Cheltuieli in cadrul articolului xx 01 04 din Partea xx.

SUMA TOTALA DE REFERINTA

Angajarea Fondurilor Publice Speciale		a+c	3,191	4,247	4,743	5,019	5,121	10,655	32,975
Plata Fondurilor Publice Speciale		b+c	3,191	4,247	4,743	5,019	5,121	10,655	32,975

Cheltuielile administrative care nu sunt incluse in suma de referinta¹

Resurse umane si cheltuieli asociate (NDA)	8.2.5	d	0,648	0,648	0,648	0,648	0,648	1,296	4,536
Costuri administrative, alte costuri asociate resurselor umane, neincluse in suma de referinta (NDA)	8.2.6	e	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,16	0,563

Costul financiar total informativ al interventiei

TOTAL CA incluzand costul resurselor umane		a+c +d+ e	3,919	4,975	5,471	5,747	5,849	12,111	38,074
TOTAL PA incluzand costul resurselor umane		b+c +d+ e	3,919	4,975	5,471	5,747	5,849	12,111	38,074

Detalii de Cofinantare

In cazul in care propunerea implica cofinantare din partea Statelor Membre, sau a altor organisme (va rugam sa specificati care sunt acestea), trebuie sa fie facuta o estimare a nivelului de cofinantare care trebuie aratata in tabelul de mai jos (se pot adauga randuri suplimentare la acest tabel in cazul in care sunt prevazute co-finantari din partea diferitelor organisme):

milioane EURO (pana la 3 zecimale)

Organismul de co-finantare (cota constanta din aceasta perioada a Tratatului)		Anul n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 si mai departe	Total
.....	f	0,306	0,408	0,455	0,481	0,491	1,021	3,162

¹ Cheltuieli in cadrul Capitolului xx 01 altele decat articolele xx 01 04 sau xx 01 05.

Co-finantare		Anul n (2007)	n+1 (2008)	n+2 (2009)	n+3 (2010)	n+4 (2011)	n+5 (2012)	n+6 (2013)	
% din TRATAT		in mil. €							total/C
Republica Albania	0,10%	0,003	0,005	0,005	0,005	0,006	0,006	0,006	0,036
Republica Bulgaria	1,00%	0,035	0,046	0,052	0,055	0,056	0,057	0,059	0,359
Bosnia si Herzevovina	0,30%	0,010	0,014	0,016	0,016	0,017	0,017	0,018	0,108
Republica Croatia	0,50%	0,017	0,023	0,026	0,027	0,028	0,029	0,029	0,180
Fosta Republica Iugoslava Macedonia	0,10%	0,003	0,005	0,005	0,005	0,006	0,006	0,006	0,036
Republica Muntenegru	0,10%	0,003	0,005	0,005	0,005	0,006	0,006	0,006	0,036
Romania	2,10%	0,073	0,097	0,109	0,115	0,117	0,120	0,123	0,754
Republic of Serbia	0,70%	0,024	0,032	0,036	0,038	0,039	0,040	0,041	0,251
Republica Turcia	3,80%	0,132	0,176	0,196	0,208	0,212	0,218	0,223	1,365
Misiunea interimara de Administrare a Natiunilor Unite din Kosovo	0,10%	0,003	0,005	0,005	0,005	0,006	0,006	0,006	0,036
Co-finantare totala	8,80%	0,306	0,408	0,455	0,481	0,491	0,505	0,516	3,162
De notat ca aderarea Bulgariei si Romaniei la UE va schimba modelul de co-finantare. Conform estimarilor actuale cota Comunitatii Europene va creste cu 3,10%									

TOTAL CA inclusiv co-finantarea	a+c +d+ e+f	4,225	5,383	5,926	6,228	6,340	13,132	41,236

4.1.2. Compatibilitatea cu Programarea Financiara

- Propunerea este compatibila cu programarea financiara existenta.
- Propunerea va necesita reprogramarea articolelor de buget aferente in perspectiva financiara.
- Propunerea ar putea necesita aplicarea prevederilor Acordului Inter-institutional¹ (ex. instrument de flexibilitate sau revizuirea perspectivei financiare).

Propunerea se refera la perioada 2007-2013 si cererea pentru finantare asa cum este detaliata la punctul 4, va fi acoperita de instrumentul de pre-aderare viitor (IPA).

¹ Vedeti punctele 19 si 24 din Acordul Inter-institutional.

4.1.3. Impactul Financiar asupra Venitului

- Propunerea nu are implicatii viitoare asupra venitului.
- Propunerea are impact financiar – efectul asupra venitului este dupa cum urmeaza:

NB: Toate detaliile si observatiile referitoare la metoda de calcul a efectului asupra venitului trebuie aratate intr-o anexa separata.

milioane EURO (pana la o zecimala)

Linii de bugetare	Venit	Inaintea actiunii [Anul n-1]	Situatia urmare a actiunii							
			[Anul n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ¹		
	<i>a) Venitul in temeni absoluti</i>									
	<i>b) Schimbarea de venit</i>	Δ								

(Va rugam sa specificati fiecare linie de bugetare implicata, adaugand un numar adecvat de randuri la acest tabel in cazul in care exista un efect sau mai multe la linia de bugetare.)

4.2 Resursele umane FTE (incluzand oficiali, personalul extern si personalul angajat temporar) – a se vedea detaliile in cadrul punctului 8.2.1.

Cerinte anuale	Anul n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 si mai tarziu
Numarul total de resurse umane	6	6	6	6	6	12

5. CARACTERISTICI SI OBIECTIVE

Detaliile contextului propunerii sunt cerute in Memorandumul Explicativ. Aceasta sectiune a Declaratiei Financiar Legislative trebuie sa includa urmatoarele informatii complementare specifice:

5.1. Trebuie indeplinita pe termen scurt sau lung

---

¹ Se vor adauga si coloane suplimentare in cazul in care este necesar acest lucru, de ex. in cazul in care durata actiunii depaseste 6 ani

Crearea Comunitatii Energetice cu ajutorul unui tratat comun reprezinta o initiativa majora a Comisiei Europene in vederea pregatirii unei tranzitii line pentru tarile aflate in proces de pre-aderare, vizand o abordare sectoriala. Aceasta este o initiativa in vederea aderarii la UE si o politica de vecinatate, care este limitata insa la sectorul energetic.

Scopul este de a face ca partile semnatare sa satisfaca standardele europene si prevederile specifice *acquis-ului comunitar*.

In acest sens este esential sa se realizeze indrumarea intensa a procesului atat pe termen scurt, cat si pe termen mai lung (2007-2013) pentru a se asigura respectarea conformitatii cu acordurile agreate si securizarea intereselor Comunitatii Europene.

5.2. Plus-valoarea rezultata urmare a implicarii Comunitatii si a coerentei propunerii cu alte instrumente financiare si sinergii posibile.

Implicarea Comunitatii – si a Comisiei in calitate de gardian al Tratatelor si de arbitru pentru indeplinirea *acquis-ului comunitar* – este o conditie sine qua non si ea nu va contribui numai la stabilitatea din regiune, ci si la cresterea posibilitatii Uniunii Europene de a asigura securitatea in furnizarea resurselor energetice.

Coerenta cu alte instrumente financiare si sinergii posibile:

Noile Instituti pot coordona mai bine nevoile regiunii privind energia. Institutiile au o vedere generala detaliata la nivel regional si un rol de coordonare a tuturor activitatilor donorilor din aceasta zona, creand in acest fel sinergii si evitand suprapunerile.

5.3. Obiective, rezultate asteptate si indicatori aferenti propunerii in contextul cadrului ABM

Obiective:

- sa realizeze o furnizare stabila si fiabila de energie, acest lucru reprezentand o preconditionie pentru cresterea economica din aceasta regiune;
- sa asigure accesul UE la resursele de gaz din zona Orientului Mijlociu si zona Caspica, conducand la cresterea diversificarii si sigurantei furnizarii de gaz;
- sa creasca standardele de mediu la nivelul prevederilor *acquis-ului UE*;
- sa introduca unele prevederi sectoriale ale *acquis-ului comunitar* si sa creeze o piata unica europeana de energie extinsa;
- sa incurajeze climatul investitional si reducerea riscului de reglementare din zona;

Obiective operationale (alocarea costurilor pe activitati):

- sa conduca institutiile indeplinind sarcinile atribuite acestora prin prevederile Tratatului descrise detaliat in sectiunea care urmeaza;

- sa organizeze si sa cofinanteze/ramburseze intalnirilor la nivel extins precum PHLG (intalnirile Grupului Permanent de Nivel Inalt), intalniri ministeriale, Forumuri (pentru electricitate si gaz) daca asa decide in conditiile prevederilor Tratatului.

Detalii:

1. Procesul COMUNITATII ENERGETICE

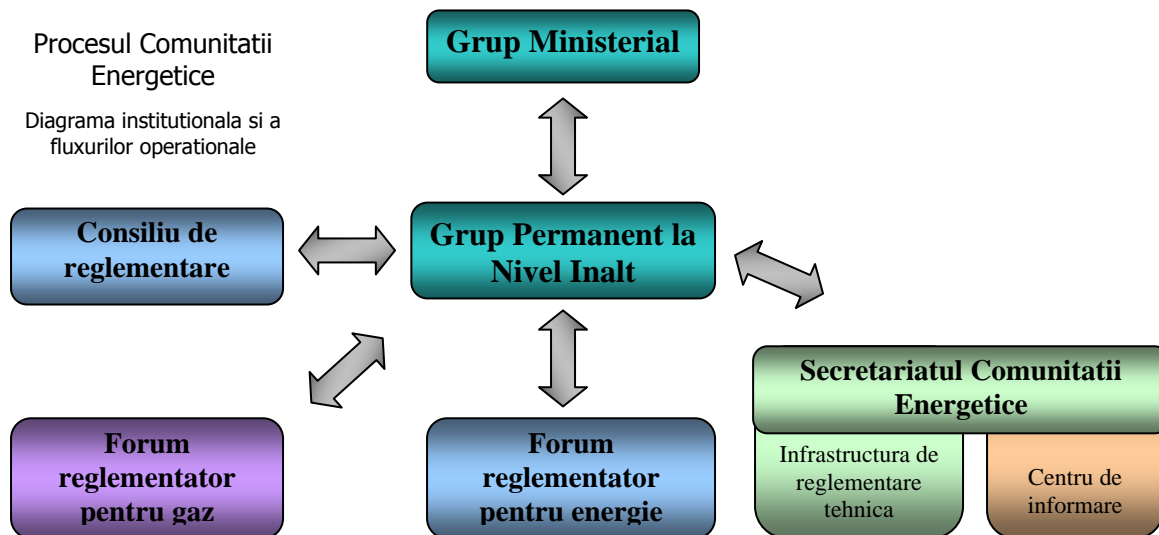
1.1. Procesul Comunitatii Energetice

Proiectul de creare a unei Comunitatii Energetice in Sud-Estul Europei reprezinta un pas important al politicii externe a Uniunii Europene fata de tarile vecine UE. Este prima initiativa in cadrul careia Uniunea Europeana are o abordare sectoriala pentru problemele legate de comert si mediu inconjurator, pentru acordarea de asistenta in aplicarea standardelor UE, in vederea unei viitoare aderari. O furnizare stabila si fiabila de energie este o preconditionie importanta pentru prosperitate si crestere economica.

Acest proces care a inregistrat deja importante realizari odata cu semnarea Memorandumurilor de la Atena din 2002 si 2003, cat si a Declaratiei de la Tirana, a fost sustinut de catre Consiliul Europei, care a emis o directiva de negociere pentru Comisia Europeana in vederea infiintarii unui tratat comun cu tarile din regiune. Tratatul a fost initiat recent si va fi semnat la jumatatea anului 2005.

Acest tratat include tarile CARDS (Albania, Bosnia&Herzegovina, Croatia, FYROM, Serbia si Muntenegru, UNMIK) si tarile vecine Bulgaria, Romania si Turcia (Nota: participarea Turciei nu este clara).

Cateva institutii (care sunt deja existente conform prevederilor Memorandumurilor de la Atena) vor fi infiintate prin acest Tratat, urmarind indeaproape structura institutiilor UE asa cum se poate vedea in graficul de mai jos:

1.1.1. Secretariatul COMUNITATII ENERGETICE

Scopul Secretariatului Comunitatii Energetice este acela de a asista Comisia Europeana in sarcinile care ii revin privind asigurarea procesului de coordonare zilnica a Comunitatii Energetice si de a servi drept institutie de monitorizare.

Pentru a evita orice interpretare neclara a scopului acesteia, activitatea Secretariatului Comunitatii Energetice nu interfereaza in nici o situatie cu sarcina Comisiei de a actiona ca si "secretariat" al institutiilor stipulate in Memorandumuri si in draftul tratatului.

1.1.2. Imaginea Generala - Sarcinile Secretariatului Comunitatii Energetice

Sarcinile Secretariatului COMUNITATII ENERGETICE deriva din obligatiile UE urmare a stipularilor din Memorandumurile de la Atena din 2002 si 2003, din Declaratia de la Tirana si din directiva de negociere a Consiliului. In acest sens si reflectand directiva de negociere a Consiliului, cat si tratatul initiat, este clar ca UE are un control substantial asupra activitatii Secretariatului. Sarcinile detaliate urmaresc Anexa 2 a documentului de discutie a strategiei UE privind COMUNITATEA ENERGETICA, document elaborat cu prilejul Saptamanii Energiei de la Atena in luna iunie 2004. Este clar faptul ca atunci cand Tratatul va intra in vigoare, definitiile si sarcinile prevazute in el si care vor fi confirmate printr-un document procedural in conditiile Tratatului insasi stau la baza activitatii Secretariatului.

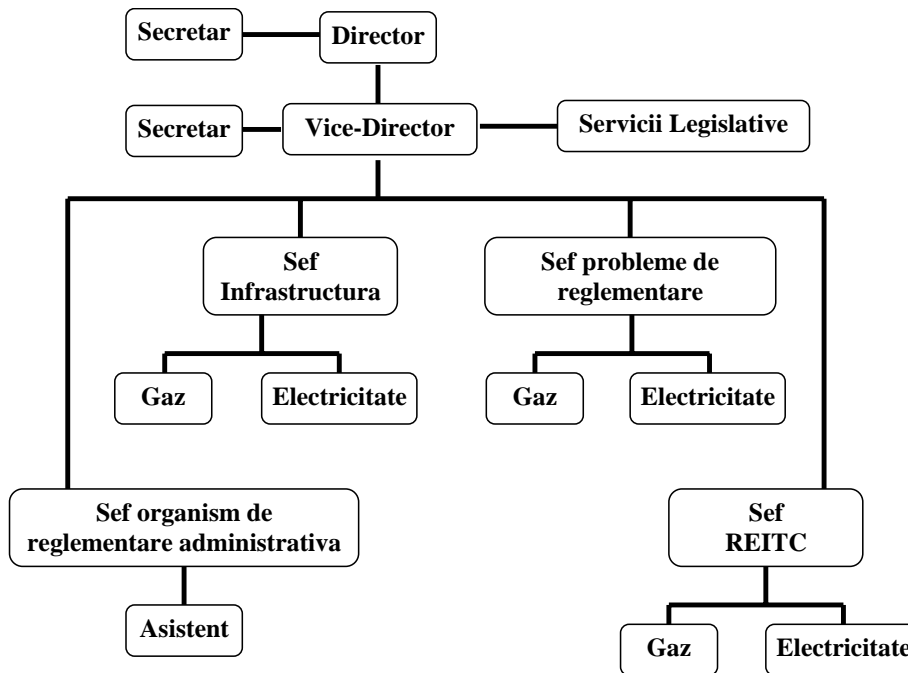
1.1.2.1 Structura Secretariatului COMUNITATII ENERGETICE

Avand in vedere sarcina atribuita Secretariatului si timpul necesar estimat pentru indeplinirea scopului de creare a unei Comunitati Energetice in Sud-Estul Europei in conformitate cu prevederile acquis-ului comunitar, se are in vedere infiintarea unei structuri permanente, care sa beneficieze de avantajele specifice know-how-ului existent pe plan local si de sinergiile geografice. Pentru perioada pina la sfarsitul anului 2006 s-a infiintat la Viena un Secretariat interimar, cea mai mare parte a acestuia fiind finantata prin prevederile EC CARDS. Fiind un Secretariat interimar, structura si bugetul sau sunt limitate la procesul de infiintare si de pregatire in vederea intrarii in vigoare a tratatului.

Ulterior se are in vedere crearea unui Secretariat, cat si a altor institutii care sa faca fata acestor sarcini conform prevederilor actuale din acest tratat.

Planul pentru buget se desfasoara pentru perioada 2007-2013. Durata probabila a tratatului este pina in anul 2016, cu o posibila extindere. Planul pentru buget specific perioadei 2014-2016 va fi prezentat in timp in conformitate cu exigentele cerute.

Schema de mai jos demonstreaza o structura posibila pentru Secretariat:

Pentru a realiza un management eficient al costurilor, toate sarcinile atribuite Secretariatului sau oricarei alte Institutii din cadrul Tratatului vor fi administrate prin intermediul Secretariatului. Secretariatul redistribuie fonduri atunci cand este desemnat pentru acest lucru. Auditul financiar al intregului proces poate fi asigurat si dublarea sau triplarea costurilor evitate.

Anumite fonduri pot fi atribuite personalului care munceste cea mai mare parte a timpului in alte locatii decat in Secretariat, care sustin alte Institutii mai ales in scopuri administrative.

1.2 Cateva ipoteze pentru Institutitiile aferente procesului Comunitatii Energetice, altele decat Secretariatul

1.2.1 La nivel Ministerial

In cadrul organismului ministerial se iau deciziile cu privire la acest proces. Acest organism acorda altor institutii permisiunea de a actiona. Locul desfasurarii acestor reuniuni ministeriale se va stabili prin rotatie. Va fi finantat de gazda, iar o parte din co-finantare este inclusa in prognoza.

1.2.2 Grupul Permanent la Nivel Inalt (PHLG)

Grupul Permanent la Nivel Inalt va urmari indeaproape activitatea realizata de Grupul de Lucru al Consiliului Energetic si va acorda indrumare in cadrul competentei acordate de organismul ministerial. Organizatia PHLG este co-finantata.

1.2.3 Comitetul de Reglementare

Comitetul de Reglementare ar putea avea servicii de secretariat la dispozitia sa. Fondurile sunt distribuite prin intermediul sistemului de contabilitate al Secretariatului.

1.2.4. Forumul de Reglementare din domeniul Energiei Electrice

Forumul de Reglementare urmareste indeaproape procesul Forumului de la Florenta. In mare sunt alocati 50.000 Euro pe an incepand cu anul 2007.

1.2.5. Forumul Reglementatorilor din domeniul Gazului

Forumul de Reglementare din domeniul Gazului urmareste indeaproape procesul Forumului de la Madrid. Incepand cu anul 2007 este prevazut a se aloca pentru acest Forum suma de 50.000 Euro anual.

2. Sarcinile detaliate ale Directiilor Secretariatului COMUNITATII ENERGETICE

(in conformitate cu anexa 2 din documentul de discutie al strategiei Comunitatii Energetice a UE si interpretarea tratatului privind crearea comunitatii energetice)

Secretariatul pentru Reglementare al COMUNITATII ENERGETICE

Sarcinile Secretariatului pentru Reglementare din cadrul Comunitatii Energetice sunt urmatoarele:

Reglementare si Legislatie:

Functionarea Tratatului si a Memorandumurilor de la Atena din 2002 si 2003

Benchmarking si activitati autorizate de analiza si evaluare

Stabilirea liniilor directoare ale politicii (foii de parcurs pentru reforma)

Monitorizarea implementarii acquis-ului (asistenta pentru stabilirea unor planuri de actiune ale statului, ...)

Legaturi cu Reglementatorii

Aspecte prin care se acorda derogari

Aspecte ale liniilor directoare pentru operatori de transport si de sistem si relatiile dintre acestia

Aspecte de Proiectare a Pietei

Coordonarea Donorilor

Coordonarea grupului de donori (actualmente asigurata de Comisia Europeana) care se refera la aspectele legale si de reglementare

Actioneaza ca o casa de compensatie in domeniul informatiilor referitoare la activitatile donorilor privind aspectele legale si de reglementare

Secretariatul pentru Infrastructura din cadrul COMUNITATII ENERGETICE

Sarcinile Secretariatului pentru Infrastructura din cadrul COMUNITATII ENERGETICE sunt urmatoarele:

Identificarea si Pregatirea Infrastructurii Proiectului:

Acorda asistenta Bancii Mondiale cu privire la finantarea investitiilor in infrastructura

Pregateste dosarele proiectului urmarind o metodologie agreata si in conformitate cu procedurile Bancii Mondiale APL (Advanced P Loans).

Acorda asistenta altor Donori cu privire la activitatile de finantare a investitiilor in infrastructura

Pregateste dosarele proiectului urmare a unei metodologii agreate si in conformitate cu regulile si procedurile aferente programelor specifice ale donorilor

Evalueaza fezabilitatea proiectului la fata locului

Evalueaza conformitatea cu standardele de mediu, urmare a prevederilor acquis-ului

Urmareste si monitorizeaza conformitatea cu standardele de mediu

Interactiuneaza cu directorii responsabili de proiect din cadrul companiilor mama ale acestor proiecte

Urmareste implementarea proiectului in cazul in care este acceptata realizarea acestuia

Pregateste rapoarte detaliate cu privire la “gradul de realizare a proiectului” pentru fiecare proiect in parte si le aduce la cunostiinta PHLG

Asigura buna utilizare a fondurilor pentru realizarea proiectului, a activitatilor de audit a proiectului care sunt in legatura cu activitatile donorilor respectivi

Stabileste linii directoare pentru o buna politica si practica de achizitii care sa fie adecvata fiecarui stat in parte

Stabileste referitor la activitatile donorilor o lista informativa de prioritati pentru proiectele de infrastructura

Coordonarea Donorilor

Coordonarea grupurilor de donori (care este in prezent facuta de Comunitatea Europeana) cu privire la aspectele de infrastructura

Actioneaza ca o casa de compensatie in domeniul informatiilor cu privire la aspectele de infrastructura

Informare si perspective in domeniul energetic

Stabileste scenarii referitoare la prognoza pentru cerere in cadrul Comunitatii Energetice din Sud-Estul Europei

Monitorizeaza structura si evolutia cererii

Elaboreaza rapoarte bi-anuale cu privire la situatia energetica

Centrul de informatii din cadrul COMUNITATII ENERGETICE

Sarcinile Centrului de Informatii din cadrul COMUNITATII ENERGETICE sunt urmatoarele:

Centru Regional Tehnic si de Informare in Sectorul Energetic

Actioneaza ca o casa de compensatie pentru informatii pentru participantii la proces, datele statistice trebuind colectate pentru toate sursele de energie

Actioneaza ca o platforma de informatii pentru public

Actioneaza ca o platforma pentru cooperare tehnica intre asociatiile tehnice de cooperare

5.4 Metode de Implementare (informative)

Mai jos sunt redate metoda (metodele)¹ alese pentru implementarea actiunii

Managementul Centralizat

^x Direct de catre Comisie

Indirect prin delegatie catre:

Agentiile Executive

Organismele infiintate de Comunitati asa cum se prevede in articolul 185 din Reglementarea Financiara

Organismele nationale din sectorul public care au misiunea serviciului public

Managementul impartit sau descentralizat

Cu statele membre

Cu terte tari

Managementul comun impreuna cu organizatiile internationale (rog specificati)

Comentarii relevante:

---

¹ Daca sunt indicate mai multe metode, va rugam sa furnizati detalii suplimentare in sectiunea "Comentarii relevante" din cadrul acestui punct

6. MONITORIZARE SI EVALUARE

6.1 Sistemul de monitorizare

Institutiile actioneaza sub supervizarea Comisiei Europene si a Grupului Permanent la Nivel Inalt. Activitatile includ rapoarte si foi de parcurs. Transparenta activitatilor reprezinta premiza cheie pentru a fi acceptate de institutii. Comisia Europeana monitorizeaza ea insasi progresul realizat prin adoptarea de masuri interne adecvate.

Auditul se face de doua ori, o data in numele Institutiilor si o data independent in numele Comisiei Europene.

6.2 Evaluarea

6.2.1 Evaluare ex-ante

Consiliul si statele semnatare evalueaza initiativa si isi demonstreaza angajamentul lor prin semnatura

6.2.2 Masurile luate urmare a unei evaluari intermediare/ex-post (lectii invatate din experiente similare din trecut)

Comisia Europeana tine cont de experienta castigata prin infiintarea Agentiilor. Cu toate acestea o activitate similara acesteia nu s-a mai desfasurat pina acum.

6.2.3 Conditiiile si frecventa evaluarilor viitoare

Procesul este intr-o permanenta evaluare de catre tarile semnatare si de catre Comisia Europeana. O data pe an are loc un audit independent.

7. MASURI ANTI-FRAUDA

Se vor aplica atat prevederile unui proces normal de audit, cat si masurile anti-frauda aferente cadrului legal aplicabil.

8. DETALII REFERITOARE LA RESURSE

8.1. Obiectivele propunerii in conditiile costului lor financiar

Fonduri publice angajate in milEuro (cu pana la 3 zecimale)

(Obiectivele articolelor de buget, actiuni si date de iesire care trebuie furnizate)	Tipul datei de iesire	Cost med.	Anul n		Anul n+1		Anul n+2		Anul n+3		Anul n+4		Anul n+5 si mai departe		TOTAL	
			2007		2008		2009		2010		2011		2012 +2013			
			Nr. datei de iesire	Cost total	Nr. datei de iesire	Cost total	Nr. Datei de iesire	Cost total	Nr. datei de iesire	Cost total	Nr. datei de iesire	Cost total	Nr. datei de iesire	Cost total	Nr. datei de iesire	Cost total
OBIECTIVUL OPERATIONAL NR.1 ¹ Functionarea Institutiiilor (actiuni si activitati vezi sectiunea 5.2)	Functionarea unei institutii care sa monitorizeze si sa urmareasca implementarea acquis-ului comunitar in comunitatea energetica a tarilor semnatare		3,477		4,635		5,167		5,470		5,582		11,595		35,927	
	Costurile suportate de Comunitatea Europeana (91,2%) (vazute ca finantate prin co-finantare)		3,171		4,227		4,713		4,989		5,091		10,575		32,765	
OBJECTIVUL OPERATIONAL No.2 ² Reuniuni pentru co-finantare cum ar fi PHLG si Forumuri	Inclus in total, inasa detaliat separat aici (detalii la rubrica organizare intalnirii/refinantare de mai jos)		0,3		0,3		0,35		0,35		0,35		0,70		2,35	

¹ Asa cum este descrisa in Sectiunea 5.3

² Asa cum este descrisa in Sectiunea 5.3

Informatii Suplimentare:

Institutiile sunt operate din punct de vedere financiar prin intermediul unui sistem central de contabilitate si prin intermediul unui cont bancar care mareste sinergiile si eficienta costurilor. De aceea costul activitatilor este integrat in costurile generale de functionare ale institutiilor Tratatului. Vezi detaliile mai jos:

Costurile estimate pentru Comunitatea Europeana							
Total pentru Institutii							
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Personal	2.438.106	3.223.250	3.602.405	3.710.477	3.821.792	3.936.445	4.054.539
Total alte cheltuieli	1.039.000	1.412.000	1.565.000	1.760.000	1.760.000	1.800.000	1.804.000
Chirie	100.000	130.000	130.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Consultanta legala si audit	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Asigurari	7.000	7.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Suport logistic	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Publicitate si marketing	50.000	100.000	100.000	100.000	100.000	140.000	140.000
Consultanta	300.000	500.000	600.000	700.000	700.000	700.000	700.000
Cheltuieli de calatorie	200.000	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
Infrastructura (telefon, fax, ...)	17.000	20.000	20.000	30.000	30.000	30.000	34.000
Seminarii/Cursuri	10.000	20.000	20.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Alte cheltuieli	20.000	30.000	30.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Organizare intalniri/Refinantare	300.000	300.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Total	3.477.106	4.635.250	5.167.405	5.470.477	5.581.792	5.736.445	5.858.539

8.2 Cheltuieli Administrative

8.2.1. Numarul si tipul resurselor umane

Tipurile postului		Personalul desemnat pentru managementul actiunilor care folosesc resursele existente/sau resurse suplimentare (numarul de posturi/FTEs)					
		Anul n 2007	Anul n+1 2008	Anul n+2 2009	Anul n+3 2010	Anul n+4 2011	Anul n+5 si mai departe 2012+2013
Oficiali sau personal temporar ¹ (XX 01 01)	A*/AD	4	4	4	4	4	4 + 4
	B*, C*/AST	1	1	1	1	1	1 + 1
		1	1	1	1	1	1 + 1
Personal finantat ² prin art. XX 01 02		Nu se prevede					
Alt personal ³ finantat prin art. XX 01 04/05		Nu se prevede					
TOTAL		6	6	6	6	6	6 + 6

8.2.2 Descrierea sarcinilor care deriva din aceasta actiune

- analizeaza impactul politic al initiativei
- dezvolta strategia politicii de implementare pentru marirea pietei unice de energie
- administreaza procesul de largire a pietei unice de energie
- acorda indrumare procesului si institutiilor
- administreaza coordonarea la nivel inalt (international) a donatorilor
- asigura consistenta acquis-ului comunitar aferent celor 25 de state membre UE cu activitatile Comunitatii de energie

¹ Costuri care nu sunt acoperite de suma de referinta

² Costuri care nu sunt acoperite de suma de referinta

³ Costuri care sunt incluse in suma de referinta

- modereaza procesul si partile interesate in vederea realizarii unei optimizarii in plan regional
- asista si pregateste piata din tarile semnatare (aflate in proces de pre-aderare)

8.2.3 Surse de resurse umane (statutare)

(In cazul in care este declarata mai mult de o sursa, se va indica numarul posturilor care deriva din fiecare sursa in parte)

- Posturi alocate managementului de program care urmeaza a fi inlocuite sau marite ca numar (in prezent sunt 2 posturi A)
- Posturi pre-allocate in cadrul exercitiului APS/PDB pentru anul n
- Posturi care vor fi cerute in viitoarea procedura APS/PDB (2 A, 1 B, 1 C)
- Posturi care vor fi redistribuite folosind resursele existente in cadrul serviciului de management (redistribuire interna)
- Posturi cerute pentru anul n desi nu au fost prevazute in exercitiul APS/PDB pentru anul in cauza

8.2.4 Alte cheltuieli administrative incluse in suma de referinta (XX 01 04/05 - Cheltuieli cu managementul administrativ)

milioane EURO (pana la 3 zecimale)

Linia de bugetare (numere si articole din buget)	Anul n 2007	Anul n+1 2008	Anul n+2 2009	Anul n+3 2010	Anul n+4 2011	Anul n+5 si mai departe 2012+2013	TOTAL
1 Asistenta tehnica si administrativa (inclusiv costurile aferente personalului)							
Agentii executive ¹							
Alta asistenta tehnica si administrativa							
- <i>intra muros</i>							
- <i>extra muros (Auditare)</i>	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.08	0.21
Asistenta tehnica si administrativa in total	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.08	0.21

¹ Trebuie facuta referire la declaratia financiara legislativa specifica pentru Agentia (Agentiile) Executive aferente.

8.2.5 Costul financiar al resurselor umane si costurile asociate care nu sunt incluse in suma de referinta

Tipul resurselor umane	Anul n	Anul n+1	Anul n+2	Anul n+3	Anul n+4	Anul n+5 si mai departe
Oficiali si personal temporar (XX 01 01)	0,648	0,648	0,648	0,648	0,648	1,296
Personal finantat de art. XX 01 02 (personal auxiliar, END, de contract etc.) (linie de bugetare specifica)						
Costul total al resurselor umane si costurile asociate (care nu sunt incluse in suma de referinta)	0,648	0,648	0,648	0,648	0,648	1,296

Calculatie – Oficiali si Agenti temporari

Daca este cazul, se face referire la punctul 8.2.1.

Calculatia se bazeaza pe indicatia de la 8.2.1.; 4 persoane gradul A, o persoana gradul B si o persoana gradul C la 108.000 €/fiecare. Se presupune ca costurile calculate intern raman stabile pentru o anumita perioada (nu se indexeaza.)

Calculatie – Personal finantat in cadrul art. XX 01 02

Daca este cazul, se face referire la punctul 8.2.1

N.A.

8.2.6 Alte cheltuieli administrative ne-incluse in suma de referinta

milioane EURO (cu pana la 3 zecimale)

	Anul n	Anul n+1	Anul n+2	Anul n+3	Anul n+4	Anul n+ 5 si mai departe	TOTA L
XX 01 02 11 01 – Misiuni	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,16	0,562
XX 01 02 11 02 – Intalnirii & Conferinte	Incl.						
XX 01 02 11 03 – Comitete ¹	Incl						
XX 01 02 11 04 – Studii & consultari	N.A.						
XX 01 02 11 05 – Sisteme de informare	N.A.						
2 Totalul altor cheltuieli de management (XX 01 02 11)	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,16	0,562
3 Alte cheltuieli de natura administrativa (specificati incluzand referinta la linia de bugetare)	N.A.						
Total cheltuieli administrative, altele decat resurse umane si costuri asociate (ne -incluse in suma de referinta)	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,16	0,562

¹ Specificati tipul comitetului sau grupului caruia ii apartine.

Calculatie – Alte cheltuieli administrative ne-incluse in suma de referinta

Costuri interne					
Activitati					
	Numar de intalniri	Resurse /intalnire	Costuri de calatorie /intalnire /persoana	alte costuri	total
Ministeriale	2	2	1.200		4.800
PHLG	6	2	1.200		14.400
Electricitate pentru saptamana energiei	1	3	1.200		3.600
Intalniri ale donatorilor	4	2	1.200		9.600
Forum pentru hidrocarbon	1	1	1.200		1.200
Forum pentru electricitate	2	3	1.200		7.200
Forum pentru gaz	2	3	1.200		7.200
Intalnirea Consiliului Secretariatului	2	1	1.200		2.400
Intalnirile de pregatire a auditarii	2	1	1.200		2.400
Intalnirea Consiliului de Reglementare	3	2	1.200		7.200
Conferinte / Seminarii	2	1	1.200		2.400
Misiuni in diverse tari	15	1	1.200		18.000

Necesitatile pentru resurse financiare si administrative vor fi acoperite prin alocarii acordate managementului DG in cadrul procedurii anuale de alocare

Tratatul
prin care se infiinteaza Comunitatea Energetica

Partile fiind:

Comunitatea Europeana, pe de o parte,

si

Urmatoarele parti contractante pe de alta parte:

- Republica Albania, Republica Bulgaria, Bosnia si Hertegovina, Republica Croatia, fosta Republica Iugoslava Macedonia, Republica Muntenegru, Romania, Republica Serbia, Republica Turcia¹ (la care se va face referire drept Parti Aderante),

si

- Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo urmare a Rezolutiei 1244 a Consiliului de Securitate al Natiunilor Unite,

Consolidand Procesul de la Atena si Memorandumurile de Intelegere din 2002 si 2003 de la Atena,

Notand ca Republica Bulgaria, Romania, Republica Turcia² si Republica Croatia sunt Tari Candidate pentru aderarea in Uniunea Europeana, si ca fosta Republica Iugoslava Macedonia a facut de asemenea cerere pentru a obtine calitatea de membru,

Tinand cont ca in luna decembrie 2002 Consiliul Europei a confirmat la Copenhaga perspectiva europeana a Republicii Albania, a Bosniei si Herzegovina, a Serbiei si Muntenegrului, ca si candidati potentiali la aderarea in Uniunea Europeana, si a subliniat hotararea de a sustine eforturile acestora de a se apropia de Uniunea Europeana,

Reamintind faptul ca in luna iunie 2003 Consiliul Europei a sustinut la Salonic, "Agenda de la Salonic pentru zona de vest a Balcanilor: in vederea integrarii in Uniunea Europeana", care are drept obiectiv consolidarea relatiilor privilegiate dintre Uniunea Europeana si Vestul Balcanilor si prin care Uniunea Europeana a incurajat tarile din regiune sa adopte un accord pentru piata de energie din Sud-Estul Europei care sa le uneasca din punct de vedere legal,

Reamintind Procesul de Parteneriat Euro-Mediterranean si Politica Europeana de Vecinatate,

Reamintind contributia Pactului de Stabilitate pentru Sud-Estul Europei, care a avut in centru necesitatea intaririi cooperarii intre statele si natiunile din Sud-Estul Europei si promovarea pacii, stabilitatii si cresterii economice,

---

¹ ["Republica Turcia" urmeaza sa fie stersa daca nu va semna Tratatul.]

² ["Republica Turcia" urmeaza sa fie stersa daca nu va semna Tratatul .]

A hotarat infiintarea intre Parti a unei piete integrate de electricitate si gaz natural, bazata pe interese comune si solidaritate,

Luand in considerare ca aceasta piata ar putea sa implice intr-o etapa ulterioara alte produse energetice si purtatori de energie, cum ar fi gaz natural lichefiat, petrol, hidrogen sau alte infrastructuri esentiale de retea.

A stabilit crearea unui cadru de piata si de reglementare stabil capabil sa atraga investitii in retelele de gaz, in retelele de transport si in productia de energie, astfel incat toate Partile sa aiba acces la o furnizarea continua si stabila de electricitate si gaz, esential pentru dezvoltarea si stabilitatea sociala,

Recunoscand ca teritoriile Republicii Austriece, Republicii Elene, Republicii Ungare, Republicii Italiene si Republicii Slovene sunt integrate natural sau afectate direct de functionarea pietelor de electricitate si gaz ale Partilor Contractante,

A hotarat sa promoveze furnizarea de electricitate si gaz la cele mai ridicate niveluri catre toti cetatenii in baza obligatiilor serviciului public si sa realizeze progresul social si economic si un inalt nivel de ocupare a fortei de munca, precum si o dezvoltare durabila si echilibrata prin crearea unei zone fara bariere interne pentru electricitate si gaz,

Dorind sa mareasca siguranta furnizarii in cadrul unui spatiu unic reglementat prin asigurarea unui cadru necesar de reglementare stabil pentru aceasta regiune in care pot fi dezvoltate conexiuni cu rezervele de gaz din Zona Caspica, Nordul Africii si Orientul Mijlociu, zone in care pot fi exploatate rezervele indigene de carbune, gaz natural si hidrologice,

Decis sa imbunatateasca situatia mediului inconjurator aferenta sectoarelor de electricitate si gaz, legat de eficienta enegetica si de resursele regenerabile de energie,

Hotarat sa dezvolte concurenta pe piata de electricitate si gaz la o scara mai ampla si sa exploateze economiile la scala,

Luand in considerare faptul ca, pentru a realiza aceste obiective, este necesara realizarea unei structuri de reglementare a pietei integrata si la scara larga prin suportul unor institutii puternice si a unei supravegheri efective si cu implicarea adecvata a sectorului privat,

Luand in considerare ca pentru a reduce presiunea, la nivel de stat, exercitata asupra sistemelor de electricitate si gaz si pentru a contribui la rezolvarea crizelor locale de electricitate si gaz, trebuiesc aplicate reguli specifice care sa faciliteze comertul cu electricitate si gaz; si astfel de reguli sunt necesare pentru a crea un spatiu unic de reglementare pentru o anumita zona geografica aferenta produselor de piata,

A hotarat sa creze o Comunitate Energetica

PARTEA I - PRINCIPII

Articolul 1

1. Prin acest Tratat Partile stabilesc intre ele o Comunitate Energetica.
2. Statele Membre ale Comunitatii Europene pot sa devina Participanti in Comunitatea Energetica urmare a Articolului 95 al acestui Tratat.

Articolul 2

1. Sarcina Comunitatii Energetice este sa organizeze relatiile intre Parti si sa creeze un cadru legal aferent Sistemului Energetic, asa cum este definit la paragraful 2, pentru:
  - a. a crea un cadru de piata si de reglementare stabil capabil sa atraga investitii in retele de gaz, in producerea de energie si in retelele de transport si distributie, astfel incat toate Partile sa aiba acces la o furnizare de energie continua si stabila care este esentiala pentru dezvoltarea economica si stabilitatea sociala,
  - b. a crea un spatiu unic reglementat pentru tranzactionare in Sistemul Energetic, care este necesar sa satisfaca zona geografica pentru produsele de piata aferente,
  - c. a mari siguranta furnizarii in spatiul unic reglementat prin asigurarea unui climat investitional stabil in care sa poata fi dezvoltate conexiunile cu rezervele de gaz din zona Caspica, Orientul Mijlociu si Nordul Africii si prin care sa poata fi exploatate rezervele autohtone de carbune, gaz natural si hidrologice,
  - d. a imbunatati situatia mediului inconjurator in legatura cu Sistemul Energetic si cu eficienta energetica, sa mareasca gradul de utilizare a energiei din surse regenerabile si sa stabileasca conditii pentru tranzactionarea energiei intr-un spatiu unic de reglementare,
  - e. a dezvolta concurenta de piata in Sistemul Energetic la o scara geografica mai ampla si sa exploateze economiile de scala.
2. "Sistemul Energetic" va include sectoarele de electricitate si gaz din cadrul Directivelor Comunitatii Europene 2003/54/EC si 2003/55/EC ¹.

---

¹ Directiva 2003/54/EC a Parlamentului European si a Consiliului din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de electricitate, Monitorul Oficial al Uniunii Europene nr L 176 din 15 iulie 2003, pag. 37 – 56; si Directiva 2003/55/EC a Parlamentului European si a Consiliului din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de gaz natural, Monitorul Oficial al Uniunii Europene Union nr L 176 din 15 iulie 2003, pag. 57 – 78.

Articolul 3

Pentru scopurile prevazute la articolul 2, activitatile Comunitatii Energetice trebuie sa includa:

- a.** implementarea de catre Partile Contractante a acquisului comunitar in domeniul energiei, mediului, concurentei si resurselor regenerabile, asa cum este descris in Partea a II-a de mai jos, adaptat atat la cadrul institutional al Comunitatii Energetice, cat si la situatia specifica a fiecareia dintre Partile Contractante (de acum inainte ne vom referi la acest lucru ca la “o extensie a acquis-ului comunitar”) asa cum este descris mai departe in Partea a II-a;
- b.** infiintarea unui cadru de reglementare specific care sa permita o functionare eficienta a pietelor Sistemului Energetic din teritoriile Partilor Contractante si o parte a teritoriului Comunitatii Energetice, si care sa includa crearea unui mecanism unic pentru transportul transfrontalier si/sau transportul in Sistemul Energetic, si realizarea unor masuri unilaterale de siguranta (la care vom face referire in continuare “mecanismul de operare al pietelor Sistemului Energetic”) asa cum este descris in Partea a III-a;
- c.** crearea pentru Parti a unei piete in Sistemul Energetic fara frontiere interne, care sa includa coordonarea asistentei mutuale in cazul unor perturbari serioase in retelele de energie sau in cazul unor intreruperi externe si care ar putea sa includa realizarea unei politici comune de tranzactionare a energiei in exterior (la care ne vom referi ca la “crearea unei piete unice de energie”) asa cum este descrisa in Partea a IV-a.

Articolul 4

Comisia Comunitatilor Europene (de acum inainte o vom numi “Comisia Europeana”) va actiona in calitate de coordonator al celor trei activitati descrise la articolul 3.

Articolul 5

Comunitatea Energetica va urmari acquis-ul comunitar asa cum este descris in Partea a II-a, adaptat atat la cadrul institutional al acestui Tratat, cat si la situatia specifica a fiecarei Parti Contractante, in vederea asigurarii sigurantei investitiilor la cel mai inalt nivel si optimizarii investitiilor.

Articolul 6

Partile vor lua masurile adecvate, generale sau particulare pentru a asigura indeplinirea obligatiilor rezultate din acest Tratat. Partile vor facilita realizarea sarcinilor ce revin Comunitatii Energetice. Partile se vor abtine de la orice masura care ar putea sa periclitizeze atingerea obiectivelor acestui Tratat.

Articolul 7

Orice discriminare in cadrul acestui Tratat este interzisa.

Articolul 8

Nimic din acest Tratat nu va afecta drepturile Partilor de a hotara conditiile de exploatare a resurselor proprii, de a alege intre diferite surse de energie si structura generala a furnizarii de energie.

PARTEA II – EXTINDEREA ACQUIS-ULUI COMUNITAR

CAPITOLUL I- ARIA GEOGRAFICA

Articolul 9

Prevederile si Masurile luate in cadrul acestei Parti pot fi aplicate pe teritoriile Partilor Aderante si pe teritoriile aflate sub jurisdicia Misiunii de Administrare Interimara a Natiunilor Unite din Kosovo.

CAPITOLUL II- ACQUISUL IN SECTORUL ENERGETIC

Articolul 10

Fiecare Parte Contractanta va implementa acquis-ul comunitar pentru energie in conformitate cu programul de implementare al acelor masuri stabilite in Anexa I.

Articolul 11

“Acquis-ul comunitar pentru energie” in scopul acestui Tratat va semnifica (i) Directiva 2003/54/EC a Parlamentului si Consiliului European din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de electricitate, (ii) Directiva 2003/55/EC a Parlamentului si Consiliului European din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de gaz si (iii) Reglementarea 1228/2003/EC a Parlamentului si Consiliului European din 26 iunie 2003 cu privire la conditiile de acces la schimburile transfrontaliere din reseaua de electricitate¹.

---

¹ Monitorul Oficial al Uniunii Europene nr. L 176 din 15 iulie 2003, pag. 1 – 10

CAPITOLUL III – ACQUISUL PENTRU MEDIUL INCONJURATOR

Articolul 12

Fiecare Parte Contractanta va implementa acquis-ul comunitar pentru mediul inconjurator in conformitate cu programul de implementare al acelor masuri stabilite in Anexa II.

Articolul 13

Partile recunosc importanta Protocolului de la Kyoto. Fiecare Parte se va stradui sa adere la acest Protocol.

Articolul 14

Partile recunosc importanta regulilor stabilite de Directiva Consiliului nr. 96/61/EC din data de 24 septembrie 1996 cu privire la prevenirea si controlul in totalitate al poluarii. Fiecare Parte Contractanta va face eforturi in vederea implementarii Directivei.

Articolul 15

Dupa intrarea in vigoare a Tratatului, constructia si functionarea noilor centrale va trebui sa satisfaca acquis-ul comunitar pentru mediul inconjurator.

Articolul 16

“Acquisul comunitar” pentru scopul acestui Tratat, inseamna (i) Directiva Consilului nr. 85/337/EEC din 27 iunie 1985 cu privire la evaluarea efectelor anumitor proiecte publice sau private asupra mediului inconjurator, completata de Directiva Consiliului nr. 97/11/EEC din 3 martie 1997 si de Directiva 2003/35/EC a Parlamentului si a Consiliului European din 26 mai 2003, (ii) Directiva Consiliului 1999/32/EC din 26 aprilie 1999 cu privire la reducerea continutului de sulf din anumiti combustibili lichizi, amendata de Directiva 93/12/EEC, (iii) Directiva 2001/80/EC a Parlamentului si Consiliului European din 23 octombrie 2001 cu privire la limitarea emisiilor din aer a anumitor poluatori de la marile centrale cu ardere si (iv) articolul 4(2) al Directivei Consiliului 79/409/EEC din 2 aprilie 1979 cu privire la protectia pasarilor salbatice.

Articolul 17

Prevederile si masurile luate in cadrul acestui capitol se vor aplica numai Sistemului Energetic.

CAPITOLUL IV – ACQUISUL PRIVIND CONCURENTA

Articolul 18

1.Urmatoarele vor fi incompatibile cu o functionare corecta a Tratatului, avand in vedere ca ar putea afecta tranzactionarea in Sistemul Energetic intre Partile Contractante:

- a. toate aranjamentele de preluari, decizi luate de asociatii in vederea preluarilor si a practicilor concertate care au ca obiect sau ca efect impiedicarea, restrictionarea sau distorsionarea concurentei,

b. abuzul printr-una sau mai multe preluari a unei pozitii dominante pe piata intre Partile Contractante in totalitate sau asupra unei parti substantiale a acestora,

c. orice ajutor public care distorsioneaza sau ameninta concurenta favorizand anumite preluari sau anumite resurse de energie.

2.Orice practici contrare acestui Articol vor fi evaluate pe baza criteriilor rezultate din aplicarea regulilor articolelor 81, 82 si 87 ale Tratatului care infiinteaza Comunitatea Energetica (atasate in anexa III).

Articolul 19

Referitor la preluarile publice si preluarile in cadrul carora au fost acordate drepturi speciale sau exclusive, fiecare Parte Contractanta va trebui sa asigure faptul ca in decurs de 6 luni de la data intrarii in vigoare a Tratatului, principiile Tratatului care stabilesc Comunitatea Energetica, in particular articolul 86(1) si (2) prin care se aproba (atasate in anexa III), sunt respectate.

CAPITOLUL V – ACQUISUL PENTRU RESURSE REGENERABILE

Articolul 20

Fiecare Parte Contractanta va furniza Comisiei Europene in cadrul unei perioade de 1 an de la data intrarii in vigoare a Tratatului un plan pentru implementarea Directivei Parlamentului si Consiliului European 2001/77/EC din 27 septembrie 2001 cu privire la promovarea electricitatii produse din resurse regenerabile de energie pe piata interna de electricitate si a Directivei Parlamentului si Consiliului European 2003/30/EC din 8 mai 2003 cu privire la promovarea utilizarii biocombustibililor sau a altor combustibili regenerabili pentru transport. Comisia Europeana va prezenta planul fiecărei Partii Contractante pentru a fi adoptat de catre Consiliul de Ministri.

CAPITOLUL VI – CONFORMITATEA CU STANDARDELE GENERALE APLICATE IN COMUNITATEA EUROPEANA

Articolul 21

In interval de un an de la data intrarii in vigoare a acestui Tratat, Secretariatul va elabora o lista cu Standardele Generale Aplicabile de catre Comunitatea Europeana pentru a fi transmisa Consiliului Ministerial spre aprobare.

Articolul 22

Partile contractante in interval de 1 an de la adoptarea acestei liste vor adopta planuri de dezvoltare pentru a aduce sectoarele lor din Sistemul Energetic la nivelul Standardelor Generale Aplicabile de catre Comunitatea Europeana.

Articolul 23

“Standardele Generale Aplicabile de Comunitatea Europeana” se refera la orice standard al unui sistem tehnic aplicat in cadrul Comunitatii Europene, si care este necesar pentru functionarea eficienta si in siguranta a sistemelor de retea, incluzand aspecte legate de transport, conexiuni transfrontaliere si standarde de siguranta pentru sistemele tehnice generale si de modulare elaborate acolo unde este posibil de catre Comitetul European pentru Standardizare (**CEN**), Comitetul European pentru Standardizare Electrotehnica (**CENELEC**) si organismele de normare similare, sau asa cum au fost emise de UCTE si de Asociatia Europeana pentru Schimburile de Energie (**Easeegas**) pentru stabilirea unor reguli si practici comune in afaceri.

CAPITOLUL VII- ADAPTAREA SI DEZVOLTAREA ACQUIS-ULUI

Articolul 24

Pentru implementarea acestei Parti, Comunitatea Energetica va adopta Masurile care adapteaza acquis-ul comunitar descris in aceasta Parte, luand in considerare atat cadrul institutional al acestui Tratat, cat si situatia specifica a fiecareia dintre Partile Contractante.

Articolul 25

Comunitatea Energetica poate lua Masuri pentru a implementa amendamentele acquis-ului comunitar descris in aceasta Parte, in conformitate cu evolutia legislatiei din Comunitatea Europeana.

PARTEA III - MECANISMUL DE FUNCTIONARE A PIETELOR DIN SISTEMUL ENERGETIC

CAPITOLUL I - ARIA GEOGRAFICA

Articolul 26

Prevederile si Masurile luate in cadrul acestei Parti se vor aplica teritoriilor Partilor Aderante, teritoriului aflat sub jurisdicia Misiunii de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo si teritoriilor din Comunitatea Europeana la care se face referire in articolul 27.

Articolul 27

Referitor la Comunitatea Europeana, prevederile si Masurile luate in aceasta Parte se vor aplica teritoriilor Republicii Austriece, Republicii Elene, Republicii Ungare, Republicii Italiene si Republicii Slovene. Pentru aderarea la Uniunea Europeana a unei Parti Aderante, prevederile si Masurile luate in cadrul acestei Parti, se aplica fara orice alte formalitati de asemenea si la teritoriul unui nou Stat Membru.

CAPITOLUL II - MECANISMUL PENTRU TRANSPORTUL ENERGIEI IN RETEA PE DISTANTE MARI

Articolul 28

Comunitatea energetica va lua masuri suplimentare pentru infiintarea unui mecanism unic pentru transportul transfrontalier si/sau transportul energiei in retea.

CAPITOLUL III - SIGURANTA FURNIZARII

Articolul 29

Partile vor adopta in termen de un an de la data intrarii in vigoare a Tratatului, declaratii de siguranta a furnizarii care sa descrie diversitatea furnizarii, siguranta tehnologica si originea geografica a combustibilului importat. Declaratiile vor fi comunicate Secretariatului si vor fi puse la dispozitia oricareia dintre Partile acestui Tratat. Ele vor fi reactualizate o data la 2 ani. Secretariatul va acorda indrumare si asistenta referitor la intocmirea acestor declaratii.

Articolul 30

Articolul 29 nu implica necesitatea schimbarii politicilor energetice sau a practicilor de achizitie.

CAPITOLUL IV - FURNIZAREA DE ENERGIE CETATENILOR

Articolul 31

Comunitatea Energetica va promova furnizarea de energie catre toti cetatenii la cele mai inalte standarde in limitele obligatiilor serviciului public continute in acquis-ul comunitar pentru energie.

Articolul 32

In acest scop Comunitatea Energetica poate lua Masuri care:

- a. sa permita furnizarea universala de electricitate;
- b. sa impulsioneze politicile referitoare la managementul cererii de energie;
- c. sa asigure o concurenta corecta.

Articolul 33

Comunitatea Energetica poate de asemenea sa faca Recomandari privind sustinerea eficienta a reformei sectoarelor Sistemului Energetic ale Partilor acestui Tratat, care sa includa inter-alia pentru a creste nivelul de plata al facturilor pentru toti consumatori si pentru a mari accesibilitatea consumatorilor fata de preturile din Sistemul Energetic.

CAPITOLUL V- ARMONIZARE

Articolul 34

Comunitatea Energetica poate lua Masuri privind compatibilitatea proiectarii pietei pentru functionarea pietelor Sistemului Energetic, cat si pentru recunosterea mutuala a licentelor si a Masurilor care impulsioneaza libera infiintarea a companiilor din Sistemul Energetic.

CAPITOLUL VI - SURSE REGENERABILE DE ENERGIE SI EFICIENTA ENERGETICA

Articolul 35

Comunitatea Energetica poate adopta Masuri pentru a impulsiona dezvoltarea surselor regenerabile de energie si a eficientei energetice in aceste zone, avand in vedere avantajele create in ceea ce priveste siguranta furnizarii, protectia mediului, coeziunea sociala si dezvoltarea regionala.

Articolul 36

In eventualitatea unei crize neasteptate pe piata Sistemului Energetic pe teritoriul unei Parti Aderante, pe teritoriul aflat sub jurisdicia Misiunii de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo sau pe un teritoriu din Comunitatea Europeana la care se face referire in art 27, teritoriu in care este amenintata siguranta fizica sau siguranta persoanelor, siguranta instalatiilor

si aparatelor Sistemului Energetic sau integritatea sistemului, Partea in cauza poate lua temporar masurile de siguranta necesare.

Articolul 37

Astfel de masuri de siguranta trebuie sa conduca la reducerea cat mai mult posibil a perturbarilor in functionarea pietei Sistemului Energetic al Partilor, si la reducerea zonei afectate la limita necesara pentru remedierea defectiunilor care au aparut brusc. Aceste defectiuni nu trebuie sa impiedice concurenta sau sa afecteze tranzactionarea intr-o maniera care sa fie in dezacord cu interesul comun.

Articolul 38

Partile afectate vor notifica Secretariatului fara intarziere aceste masuri de siguranta, care la randul sau va informa imediat celelalte Parti.

Articolul 39

Comunitatea Energetica ar putea decide ca masurile de siguranta luate de Partea afectata nu sunt in conformitate cu prevederile acestui capitol si poate cere Partii sa puna capat acestor masuri sau sa le modifice.

PARTEA IV - CREAREA UNEI PIETE UNICE DE ENERGIE

CAPITOLUL I - ARIA GEOGRAFICA

Articolul 40

Prevederile si Masurile luate in cadrul acestei Parti se vor aplica teritoriilor pentru care Tratatul infiinteaza Comunitatea Europeana si se aplica in conditiile stabilite in acest Tratat, teritoriilor Partilor Aderante si teritoriului aflat in juristictia Misiunii de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo.

CAPITOLUL II - PIATA INTERNA DE ENERGIE

Articolul 41

1. Taxele vamale si restrictiile cantitative privind importul si exportul in Sistemul Energetic si toate masurile cu efect echivalent, vor trebui interzise intre Parti. Aceasta interdictie se va aplica de asemenea taxelor vamale de natura fiscala.

2. Paragraful 1 nu va exclude restrictiile cantitative sau masurile cu efect echivalent, justificate pe baza politicii sau a sigurantei publice, protectiei sanatatii si vietii oamenilor, a animalelor si plantelor sau protectiei proprietatii comerciale si industriale. Astfel de restrictii sau masuri nu trebuie sa constituie mijloace de discriminare arbitrara sau restrictii mascate privind tranzactionarea intre Parti.

Articolul 42

1. Comunitatea Energetica poate lua Masuri cu scopul de a crea o piata unica fara bariere interne pentru Sistemul Energetic.

2. Paragraful 1 nu se va aplica masurilor financiare care se refera la deplasarea libera a persoanelor si nici celor care se refera la drepturile si interesele personalului angajat.

CAPITOLUL III - POLITICA EXTERNA PRIVIND TRANZACTIONAREA DE ENERGIE

Articolul 43

Comunitatea Energetica poate lua Masurile necesare pentru reglementarea importurilor si exporturilor din Sistemul Energetic de la si catre tarile terte in vederea asigurarii accesului echivalent de la si catre pietele tertelor tari in baza standardelor de mediu sau pentru a asigura functionarea sigura a pietei interne de energie.

CAPITOLUL IV - ASISTENTA MUTUALA IN SITUATIA DE INTRERUPERE

Articolul 44

Intr-o situatie de intrerupere a furnizarii Sistemului Energetic, care afecteaza o Parte si care implica o alta Parte sau o tara terta, Partile trebuie sa caute o rezolvare rapida in conformitate cu clauzele acestui capitol.

Articolul 45

La solicitarea facuta de Partea afectata direct de intrerupere, trebuie sa se reuneasca Consiliul de Ministri. Consiliul de Ministri poate lua Masurile necesare ca raspuns la aceasta intrerupere.

Articolul 46

In termen de 1 an de la data intrarii in vigoare a Tratatului, Consiliul de Ministri va adopta Documentul de Procedura pentru indeplinirea obligatiilor de asistenta mutuala prevazuta in cadrul acestui capitol, care poate sa includa acordarea de imputerniciri pentru luarea de Masuri interimare de catre Grupul Permanent la Nivel Inalt.

PARTEA V - INSTITUTIILE COMUNITATII ENERGETICE

CAPITOLUL I - CONSILIUL DE MINISTRI

Articolul 47

Consiliul de Ministri se va asigura ca obiectivele prevazute in acest Tratat sunt indeplinite.

Consiliul de Ministri va:

- a. furniza liniile directoare ale politicii generale;
- b. lua Masuri;
- c. adopta Documentele de Procedura, care ar putea include conferirea, in conditii precise, a unor sarcini specifice, puteri si obligatii, care sa duca la realizarea politicii Comunitatii Energetice, Grupului Permanent la Nivel Inalt, Comitetului de Reglementare sau Secretariatului.

Articolul 48

Consiliul de Ministri va consta din cate un reprezentant al fiecarei Parti Contractante si 2 reprezentanti din partea Comunitatii Europene. La intalniri poate participa si cate un reprezentant din partea fiecarui Participant, inasa fara a avea drept de vot.

Articolul 49

Consiliul de Ministri va adopta regulile sale interne prin Documentul de Procedura.

Articolul 50

Presedintia va fi detinuta de fiecare Parte Contractanta, pe rand, pentru o perioada de 6 luni, ordinea fiind decisa prin Documentul de Procedura al Consiliului de Ministri. Presedintia va convoca Consiliul de Ministri intr-o locatie care va fi decisa de Presedinte. Consiliul de Ministri se va reuni cel putin o data la 6 luni. Reuniunile vor fi pregatite de Secretariat.

Articolul 51

Presedintele va prezida Consiliul de Ministri si va fi asistat de un reprezentant al Comunitatii Europene si de un reprezentant al Partii care va detine urmatoarea Presedintie, avand calitatea de Vice-Presedinti. Presedintele si Vice-Presedintii vor pregati draftul agendei.

Articolul 52

Consiliul de Ministri va transmite un raport anual privind activitatile Comunitatii Energetice catre Parlamentul European, catre Parlamentele Partilor Aderante si catre Participanti.

CAPITOLUL II - GRUPUL PERMANENT LA NIVEL INALT

Articolul 53

Grupul Permanent la Nivel Inalt va:

- a. pregati lucrarile Consiliului de Ministri;
- b. da curs cererilor de asistenta tehnica facute de organizatiile donatorilor internationali, de institutiile financiare internationale si de donori bilaterali;
- c. raporta Consiliului de Ministri progresele facute pentru realizarea obiectivelor tratatului;
- d. lua Masuri, daca a fost imputernicit de Consiliul de Ministri;
- e. adopta Documentele de Procedura, care nu implica conferirea de sarcini, puteri sau obligatii catre alte institutii ale Comunitatii Energetice;
- f. discuta dezvoltarea acquis-ului comunitar descris in Partea a II-a pe baza unui raport pe care Comisia Europeana il transmite regulat.

Articolul 54

Grupul Permanent la Nivel Inalt va consta din cate un reprezentant al fiecarei Parti Contractante si 2 reprezentanti ai Comunitatii Europene. La intalnirile Grupului poate lua parte si cate un reprezentant al fiecarui Participant inasa fara a avea drept de vot.

Articolul 55

Grupul Permanent la Nivel Inalt va adopta regulile sale interne de procedura sub forma unui Document de Procedura.

Articolul 56

Presedintele va convoca Grupul Permanent la Nivel Inalt intr-o locatie care urmeaza sa fie stabilita de Presedinte. Reuniunile vor fi pregatite de Secretariat.

Articolul 57

Presedintele va prezida Grupul Permanent la Nivel Inalt si va fi asistat de un reprezentant al Comunitatii Europene si de un reprezentant al viitoarei Presedintii, care vor avea calitatea de Vice-Presedinti. Presedintele si Vice-Presedintii vor pregati draftul Agendei.

CAPITOLUL III - COMITETUL DE REGLEMENTARE

Articolul 58

Comitetul de Reglementare va:

- a. acorda consultanta Consiliului de Ministri sau Grupului Permanent la Nivel Inalt cu privire la regulile de reglementare, tehnice si detaliile statutare;

- b. emite Recomandari in problema disputelor transfrontaliere in care sunt implicati doi sau mai multi reglementatori, la cererea oricaruia dintre acestia;
- c. ia Masuri, in cazul in care este imputernicit de Consiliul de Ministri;
- d. adopta Documente de Procedura.

Articolul 59

Comitetul de Reglementare va fi compus dintr-un reprezentant al reglementatorului de energie al fiecărei Parti Contractante, care sa urmareasca aspectele aferente acquis-ului comunitar pe probleme de energie. Comunitatea Europeana va fi reprezentata de Comisia Europeana, asistata de catre un reglementator din partea fiecarui Participant si de catre un reprezentant al Grupului Reglementatorilor Europeeni pentru Electricitate si Gaz (**ERGEG**). Daca o parte Contractanta sau un Participant are un reglementator pentru gaz si unul pentru electricitate, Partea Contractanta sau Participantul va stabili care reglementator va participa la intalnirea Comitetului de Reglementare, functie de agenda de lucru.

Articolul 60

Comitetul de Reglementare va adopta regulile sale interne printr-un Document de Procedura.

Articolul 61

Comitetul de Reglementare va alege un Presedinte pentru o perioada determinata de catre Comitetul de Reglementare. Comisia Europeana va actiona in calitate de Vice-presedinte. Presedintele si Vice-presedintele vor pregati draftul agendei de lucru.

Articolul 62

Comitetul de Reglementare se va reuni la Atena.

CAPITOLUL IV - FORUMURILE

Articolul 63

Doua Forumuri compuse din reprezentantii tuturor partilor interesate, incluzand industria, reglementatori, grupurile reprezentative ale consumatorilor si industriei, vor acorda consultanta Comunitatii Energetice.

Articolul 64

Forumurile vor fi prezidate de un reprezentant al Comunitatii Europene.

Articolul 65

Concluziile Forumurilor vor fi adoptate prin consens. Ele vor fi inaintate catre Grupul Permanent la Nivel Inalt.

Articolul 66

Forumul pentru electricitate se va reuni la Atena. Forumul pentru gaz se va reuni la Istanbul.¹

CAPITOLUL V - SECRETARIATUL

Articolul 67

Secretariatul va:

- a. furniza suport administrativ Consiliului de Ministri, Grupului Permanent la Nivel Inalt, Comitetului de Reglementare si Forumurilor;
- b. verifica implementarea corecta de catre Parti a obligatiilor lor in cadrul acestui Tratat si va transmite anual rapoartele cu privire la progresele inregistrate catre Consiliul de Ministri;
- c. revizui si asista la coordonarea de catre Comisia Europeana a activitatilor donozilor in teritoriile Partilor Contractante si in teritoriul aflat sub Administrarea Misiunii Interimare a Natiunilor Unite in Kosovo si va furniza suport administrativ donozilor;
- d. realiza alte sarcini conferite in cadrul acestui tratat sau prin Documentul de Procedura al Consiliului de Ministri, excluzand insa puterea de a lua Masuri; si
- e. va adopta Documente de Procedura.

Articolul 68

Secretariatul va cuprinde un Director si personalul pe care il poate solicita Comunitatea Energetica.

Articolul 69

Directorul Secretariatului va fi numit printr-un Document de Procedura de catre Consiliul de Ministri. Consiliul de Ministri va stabili printr-un Document de Procedura reguli pentru recrutarea, conditiile de munca si echilibrul geografic pentru personalul Secretariatului. Directorul va selecta si va numi personalul.

Articolul 70

Pentru indeplinirea obligatiilor lor Directorul si personalul nu vor cere si nu vor primi instructiuni de la vreuna din Partile acestui Tratat. Ei vor actiona impartial si vor promova interesele Comunitatii Energetice.

---

¹ [daca Turcia nu semneaza Tratatul, articolul 66 va fi inlocuit dupa cum urmeaza: "Forumul de electricitate se va reuni la Atena. Forumul de Gaz se va reuni intr-un loc care va fi stabilit prin Documentul de Procedura de catre Consiliul de Ministri."]

Articolul 71

Directorul Secretariatului sau un alt angajat nominalizat va asista la Consiliul de Ministri, la Grupul Permanent la Nivel Inalt, la Comitetul de Reglementare si la Forumuri.

Articolul 72

Secretariatul va fi amplasat la Viena.

CAPITOLUL VI - BUGET

Articolul 73

Fiecare Parte va contribui la bugetul Comunitatii Energetice asa cum este stabilit in Anexa IV. Nivelul contributiilor poate fi revizuit o data la cinci ani, la cererea oricareia dintre Parti, printr-un Document de Procedura al Consiliului de Ministri.

Articolul 74

Consiliul de Ministri va adopta bugetul Comunitatii Energetice printr-un Document de Procedura la fiecare doi ani. Bugetul va acoperi cheltuielile operationale ale Comunitatii Energetice necesare pentru functionarea institutiilor sale. Cheltuielile fiecarei institutii trebuie stabilite intr-o sectiune separata a bugetului. Consiliul de Ministri va adopta un Document de Procedura care sa specifice procedura pentru implementarea bugetului, pentru prezentarea si auditarea conturilor si pentru inspectii.

Articolul 75

Directorul Secretariatului va implementa bugetul in conformitate cu Documentul de Procedura adoptat urmare a articolului 74 si va raporta anual executarea bugetului catre Consiliul de Ministri. Consiliul de Ministri poate decide printr-un Document de Procedura, in cazul in care este adecvat, imputernicirea unor auditori independenti care sa verifice executarea corecta a bugetului.

PARTEA VI - PROCESUL DE LUARE A DECIZIILOR

CAPITOLUL I - CLAUZE GENERALE

Articolul 76

Masurile pot lua forma unei Hotarari sau a unei Recomandari.

O Hotarare trebuie respectata in totalitate de cel caruia ii este adresata.

O recomandare nu are forta legala. Partile trebuie sa se straduiasca pentru a duce la indeplinire Recomandarile.

Articolul 77

Asa cum este stabilit la capitolul 80, fiecare Parte va avea un singur vot.

Articolul 78

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare pot actiona numai in cazul in care sunt reprezentate 2/3 din Parti. Abtinerea de la vot a Partilor prezente nu va conta la numarea voturilor.

CAPITOLUL II - MASURI IN CADRUL PARTII II

Articolul 79

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor lua Masurile prevazute in cadrul Partii a II-a pe baza propunerilor Comisiei Europene. Comisia Europeana poate sa schimbe sau sa retraga propunerea in orice moment pe parcursul procedurii care conduce la adoptarea Masurilor.

Articolul 80

Fiecare Parte Contractanta va avea un singur vot.

Articolul 81

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor actiona cu o majoritate de voturi.

CAPITOLUL III- MASURI IN CADRUL PARTII III

Articolul 82

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor lua masuri in cadrul Partii a III-a la propunerea unei Parti sau a Secretariatului.

Articolul 83

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor actiona cu o majoritate de voturi de 2/3, care include si un vot pozitiv din partea Comunitatii Europene.

CAPITOLUL IV - MASURI IN CADRUL PARTII IV

Articolul 84

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor lua Masuri in cadrul Parti a IV-a la propunerea unei Parti.

Articolul 85

Consiliul de Ministri, Grupul Permanent la Nivel Inalt sau Comitetul de Reglementare vor lua Masuri cu unanimitate de voturi.

CAPITOLUL V- DOCUMENTE DE PROCEDURA

Articolul 86

Un Document de Procedura va reglementa problemele legate de transparenta, buget si organizationale ale Comunitatii Energetice, incluzand delegarea de putere de la Consiliul de Ministri catre Grupul Permanent la Nivel Inalt, Comitetul de Reglementare sau catre Secretariat si va avea forta legala asupra Institutiilor Comunitatii Energetice si, daca Documentul de Procedura prevede, si asupra Partilor.

Articolul 87

Asa cum este stipluat in Articolul 88, Documentele de Procedura trebuie adoptate in conformitate cu Procesul de Luare a Deciziilor stabilit in Capitolul III din aceasta Parte.

Articolul 88

Documentul de Procedura prin care se numeste Directorul Secretariatului definit in Articolul 69 va fi adoptat cu o majoritate simpla la propunerea Comisiei Europene. Documentele de Procedura referitoare la problemele de buget stabilite in articolele 73 si 74 vor fi adoptate cu unanimitate la propunerea Comisiei Europene. Documentele de Procedura care confera puteri Comitetului de Reglementare prevazute in articolul 47(c) vor fi adoptate cu unanimitate la propunerea unei Partii sau a Secretariatului.

PARTEA VII- IMPLEMENTAREA DECIZIILOR SI REZOLVAREA DISPUTELOR

Articolul 89

Partile vor implementa Hotararile care le sunt adresate lor in sistemul legal intern in perioada de timp specificata prin Hotarare.

Articolul 90

1. Esecul unei Partii de a indeplini obligatiile Tratatului sau de a implementa o Hotarare care ii este adresata in perioada de timp ceruta poate fi adusa in atentia Consiliului de Ministri printr-o cerere argumentata facuta de oricare Parte, de Secretariat sau de Comitetul de Reglementare. Organismele private pot sa depuna plangeri la Secretariat.

2. Partea in cauza poate sa faca observatii ca raspuns la o solicitare sau o plangere.

Articolul 91

1. Consiliul de Miniștri poate să hotărâască existența unei încălcări a obligațiilor de către o Parte a Tratatului. Consiliul de Miniștri poate decide:

- a. cu o majoritate simplă dacă încălcarea se referă la Partea a II-a;
- b. cu o majoritate de 2/3, dacă încălcarea se referă la Partea a III-a;
- c. în unanimitate, dacă încălcarea se referă la Partea a IV-a;

2. Consiliul de Miniștri poate să decida ulterior cu o majoritate simplă revocarea oricărei decizii adoptate în cadrul acestui articol.

Articolul 92

1. La solicitarea unei Partii, a Secretariatului sau a Comitetului de Reglementare, Consiliul de Miniștri, acționând în unanimitate, poate să hotărâască existența unei încălcări serioase și persistente a obligațiilor de către o Parte în cadrul acestui Tratat și poate să suspende anumite drepturi care derivă din aplicarea Tratatului pentru Partea în cauză, incluzând suspendarea drepturilor de vot sau excluderea de la reuniuni sau de la mecanismele asigurate în cadrul acestui Tratat.

2. Consiliul de Miniștri poate ulterior cu o majoritate simplă să revoce orice hotărâre luată în cadrul acestui Articol.

Articolul 93

În momentul adoptării deciziilor la care se referă articolele 91 și 92, Consiliul de Miniștri va acționa fără a lua în considerare votul reprezentantului Partii implicate.

PARTEA VIII - INTERPRETARI

Articolul 94

Instituțiile vor interpreta orice termen sau concept folosit în acest tratat care derivă din legislația Comunității Europene în conformitate cu legea Curții de Justiție sau a Primei Instanțe din Comunitățile Europene. În cazul în care nu există o interpretare a acestor Instanțe, Consiliul de Miniștri va acorda îndrumare în interpretarea Tratatului. Consiliul de Miniștri poate delega această sarcină către Grupul Permanent la Nivel Înalt. O astfel de îndrumare nu trebuie să prejudicieze în nici un fel interpretarea acquis-ului comunitar de către Curtea de Justiție sau de către Curtea Primei Instanțe într-o etapă ulterioară.

PARTEA IX - PARTICIPANȚI ȘI OBSERVATORI

Articolul 94

La cererea Consiliului de Miniștri orice Stat Membru al Comunității Europene poate fi reprezentat în Consiliul de Miniștri, în Grupul Permanent la Nivel Înalt și în Comitetul de Reglementare în condițiile stabilite în articolele 48, 54 și 59 în calitate de Participant și îi se va permite să participe la discuțiile Consiliului de Miniștri, Grupului Permanent la Nivel Înalt, Comitetului de Reglementare și la Forumuri.

Articolul 95

1. La cererea întemeiată a unei țări vecine, Consiliul de Miniștri poate să accepte, în unanimitate, ca aceasta să participe în calitate de Observator. La cererea prezentată Consiliului de Miniștri, într-o perioadă de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestui Tratat, Moldova va fi acceptată în calitate de Observator.

2. Observatori pot să participe la întâlnirile Consiliului de Miniștri, Grupului Permanent la Nivel Înalt, Comitetului de Reglementare și Forumurilor, fără a participa la discuții.

PARTEA X – DURATA

Articolul 97

Acest Tratat este încheiat pentru o perioadă de 10 ani de la data intrării în vigoare. Consiliul de Miniștri, acționând în unanimitate, poate să decidă extinderea duratei. În cazul în care nu se ia nici o astfel de decizie, Tratatul poate continua să se aplice între acele țări care s-au exprimat în favoarea extinderii Tratatului, asigurând Comunitatea Europeană ca numărul acestora este de cel puțin 2/3 din numărul total de țări din cadrul Comunității Energetice.

PARTEA XI- REVIZUIRE ȘI ACCES

Articolul 100

Consiliul de Miniștri poate, prin unanimitatea Membrilor săi:

- i. să amendeze clauzele din Partea I până la Partea VII;
- ii. să hotărască implementarea altor părți ale acquis-ului comunitar legate de Sistemul Energetic;
- iii. să extindă Tratatul la alte produse și purtători de energie sau la alte infrastructuri de rețea esențiale;
- iv. să agreeze accesul în Comunitatea Energetică a unei noi țări.

PARTEA XI - DISPOZITII FINALE SI TRANZITORII

Articolul 101

Fara a prejudicia articolele 102 si 103, drepturile si obligatiile care rezulta din acordurile incheiate de o Parte Contractanta inainte de semnarea acestui Tratat nu vor fi afectate de clauzele acestui Tratat. In masura in care asemenea acorduri nu sunt compatibile cu Tratatul, Partile Contractante in cauza trebuie sa ia toate masurile adecvate pentru a elimina incompatibilitatile stabilite, nu mai tarziu de 1 an de la data intrarii in vigoare a acestui Tratat.

Articolul 102

Toate obligatiile din cadrul acestui Tratat nu prejudiciaza obligatiile legale existente ale Partilor in cadrul tratatului prin care se infiinteaza Organizatia Mondiala a Comertului.

Articolul 103

Orice obligatie din cadrul acestui acord intre Comunitatea Europeana si Statele Membre ale Comunitarii Europene, pe de o parte, si o Parte Contractanta pe de alta parte nu va fi afectata de acest Tratat. Orice angajament luat in contextul negocierilor de aderare la Uniunea Europeana nu va fi afectat de acest Tratat.

Articolul 104

Pina la adoptarea Documentului de Procedura la care se face referire in articolul 50, Memorandumul de Intelegere¹ de la Atena din 2003 va defini ordinea de detinerea a Presedintiei.

Articolul 105

Acest Tratat va fi aprobat de catre Parti in conformitate cu procedurile lor interne.

Acest Tratat va intra in aplicare in prima zi a lunii urmatoare datei la care Comunitatea Europeana si cele 6 Parti Contractante au notificat incheierea procedurilor necesare acestui scop.

Notificarea va fi trimisa catre Secretariatul General al Uniunii Europene care va fi depozitarul acestui Tratat.

Ca dovada reprezentantii deplin autorizatii au semnat acest Tratat.

---

¹ Memorandum de Intelegere privind Piata Regionala de Energie din Sud-Estul Europei si integrarea acesteia in Piata Interna de Energie a Comunitatii Europene semnat la Atena pe 8 decembrie 2003.

ANEXA I

**PROGRAMUL DE IMPLEMENTARE A DIRECTIVELOR COMUNITATII
EUROPENE NR. 2003/54 SI 2003/55 SI A REGLEMENTARII NR. 1228/2003 DIN 26
IUNIE 2003**

1. Conform paragrafului 2 de mai jos si al Articolului 24 al acestui Tratat, fiecare Parte Contractanta va implementa in termen de 12 luni de la intrarea in vigoare a acestui tratat:

i. Directiva Comunitatii Europene a Parlamentului si Consiliului European 2003/54/EC din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de electricitate;

ii. Directiva Comunitatii Europene a Parlamentului si Consiliului European 2003/55/EC din 26 iunie 2003 cu privire la reguli comune pentru piata interna de gaz natural;

iii. Reglementarea Comunitatii Europene a Parlamentului si Consiliului European 1228/2003/EC din 26 iunie 2003 cu privire la conditiile de acces la retea pentru schimburile de electricitate transfrontaliere.

9. Fiecare Parte Contractanta trebuie sa asigure faptul ca, asa cum sunt definiti prin Directivele Comunitatii Europene 2003/54/EC si 2003/55/EC, consumatorii eligibili sunt:

i. incepand cu data de 1 ianuarie 2008 toti consumatori in afara celor casnici; si

ii. incepand cu 1 ianuarie 2015, toti consumatori.

ANEXA II

**PROGRAMUL DE IMPLEMENTARE AL ACQUISULUI PENTRU MEDIUL
INCONJURATOR**

1. Fiecare Parte Contractanta va implementa Directiva Consiliului 85/337/EEC din 27 iunie 1985 cu privire la evaluarea efectelor anumitor proiecte publice si private asupra mediului inconjurator, si amendata de catre Directivele Consiliului 97/11 /EC din 3 martie 1997 si Directiva Parlamentului si Consiliului European 2003/35/EC din 26 mai 2003, pina la data intrarii in vigoare a acestui Tratat.
2. Fiecare Parte Contractanta va implementa Directiva Consiliului 1999/32/EC din 26 aprilie 1999 care se refera la reducerea continutului de sulf din anumiti combustibili lichizi si Directiva 93/12/EEC pina la data de 31 decembrie 2011.
3. Fiecare Parte contractanta va implementa Directiva Parlamentului si Consiliului European 2001/80/EEC din 23 octombrie 2001 cu privire la limitarea emisiilor in aer a anumitor poluatori provenind de la centralele mari cu ardere pina la data de 31 decembrie 2017.
4. Fiecare Parte Contractanta va implementa Articolul 4(2) al Directivei Consiliului 79/409/EEC din 2 aprilie 1979 cu privire la pasarile salbatice, odata cu intrarea in vigoare a Tratatului.

ANEXA III

Articolul 81 al Tratatului EC

1. Urmatoarele vor fi interzise ca fiind incompatibile cu piata comuna: toate aranjamentele de preluari, decizii luate de asociatii cu privire la preluari si practici concertate care pot afecta comertul intre Statele Membre si care au ca obiect sau efect prevenirea, restrictionarea sau distorsionarea concurentei in cadrul pietei commune, si in particular a celor care:

- a. stabilesc direct sau indirect preturile de achizitie sau de vanzarea sau oricare alte conditii de tranzactionare;
- b. limiteaza sau controleaza productia, pietele, dezvoltarea tehnica sau investitiile;
- c. divizeaza pietele sau sursele de furnizare;
- d. aplica conditii diferite unor tranzactii echivalente facute cu alte parti de tranzactionare, punandu-le astfel in dezavantaj din punct de vedere concurential;
- e. face ca incheierea contractelor sa fie conditionata de acceptarea de catre alte parti a unor obligatii suplimentare care prin natura lor sau conform uzantelor comerciale, nu au legatura cu subiectul unor astfel de contracte.

2. Orice accord sau decizie interzisa urmare a acestui articol va deveni in mod automat inacceptabila.

3. Prevederile de la paragraful 1 pot fi declarate totusi inaplicabile in urmatoarele cazuri:

- orice accord sau categorie de acorduri privind preluari,
- orice decizie sau categorie de decizii luate de asociatii de preluare,
- orice practica concertata sau categorie de practici concertate,

care contribuie la imbunatatirea productiei sau distributiei de bunuri sau promoveaza progresul tehnic sau economic, permitand in acelasi timp consumatorilor sa uzeze de o cota corecta din beneficiul rezultat si care nu:

- a. impune asupra preluarilor restrictii care nu sunt indispensabile pentru atingerea acestor obiective;
- b. permite unor asemenea preluarii posibilitatea de a elimina concurenta pentru o parte substantiala de produse in cauza.

Articolul 82 al Tratatului EC

Orice abuz realizat de una sau mai multe preluari de catre o pozitie dominanta pe piata comuna sau pe o mare parte din aceasta piata, va fi interzis ca fiind incompatibil cu piata comuna avand in vedere ca poate afecta tranzactionarea intre Statele Membre.

Un astfel de abuz poate consta in particular in:

- a. impunerea directa sau indirecta a unor preturi de achizitie si de vanzare sau a unor conditii incorecte de tranzactionare;
- b. limitarea productiei, dezvoltarii pietelor sau dezvoltarii tehnice pentru a prejudicia consumatorii;
- c. aplicarea de conditii diferite unor tranzactii echivalente facute cu alte parti de tranzactionare, plasandu-le astfel pe acestea in dezavantaj din punct de vedere concurential;
- d. face ca incheierea contractelor sa fie conditionata de acceptarea de catre alte parti a unor obligatii suplimentare care, in mod natural sau conform uzantelor comerciale, nu au legatura cu subiectul unor astfel de contracte.

Articolele 86(1) si (2) al Tratatului EC

1. In cazul preluarilor publice si al preluarilor in care Statele Membre acorda drepturi speciale sau exclusive, Statele Membre nu vor actiona si nici nu vor mentine in vigoare masuri contrare regulilor continute in acest Tratat, in particular al acelor reguli prevazute in articolul 12 si articolele de la 18 la 89.

2. Preluarile care vor avea in sarcina serviciile de functionare de interes economic general sau care vor avea caracter monopolist de obtinere de venituri, vor face subiectul regulilor continute in acest Tratat, in particular al regulilor de concurenta in masura in care astfel de reguli nu obstructioneaza realizarea legala sau in fapt a sarcinilor care le-au fost incredintate. Dezvoltarea tranzactiilor nu trebuie sa fie afectata in masura in care sa devina contrara intereselor Comunitatii.

Articolul 87 al Tratatului EC

1. In cazul in care nu se prevede altfel decat este prevazut in acest Tratat, orice ajutor acordat de un Stat Membru sau prin resursele de Stat sub orice forma, care distorsioneaza sau ameninta concurenta favorizand anumite preluari sau anumite bunuri afectand tranzactiile intre Statele Membre, va fi incompatibil cu piata comuna.

2. Urmatoarele vor fi compatibile cu piata comuna:

- a. ajutorul cu caracter social, acordat consumatorilor individuali, astfel incat un astfel de ajutor este acordat fara discriminare in legatura cu originea produselor in cauza;

b. ajutoare acordate urmare a unor pagube datorate dezastrelor naturale sau unor fenomene exceptionale;

c. ajutorul acordat economiilor din anumite zone din Republica Federala Germania care au fost afectate de divizarea Germaniei, in asemenea masura incat este necesar un astfel de ajutor pentru compensarea dezavantajelor economice cauzate prin divizare.

3. Urmatoarele vor fi considerate ca fiind compatibile cu piata comuna:

a. ajutorul destinat promovarii dezvoltarii economice a zonelor in care standardul de viata este anormal de scazut sau in care exista o rata a somajului foarte mare;

b. ajutorul acordat promovarii realizarii unui proiect important de interes comun european sau pentru a remedia perturbatii serioase in economia unui Stat Membru;

c. ajutorul acordat pentru a facilita dezvoltarea unor activitatii economice sau a anumitor zone economice, acolo unde un astfel de ajutor nu afecteaza conditiile de tranzactionare astfel incat sa contravina interesului comun;

d. ajutorul destinat promovarii culturii si conservarii mostenirilor culturale acolo unde un astfel de ajutor nu afecteaza conditiile de tranzactionare si concurenta din Comunitate in asemenea masura incat sa fie contrar interesului comun;

e. alte astfel de categorii de ajutoare asa cum este specificat in decizia Consiliului care actioneaza printr-o majoritate calificata pe baza unei propuneri primite de la Comisie.

ANEXA IV**CONTRIBUTIA LA BUGET¹**

Partile	Contributii in procente
Comunitatea Europeana	91,2 %
Republica Albania	0,1 %
Republica Bulgaria	1 %
Bosnia si Herzegovina	0,3 %
Republica Croatia	0,5 %
Fosta Republica Iugoslava Macedonia	0,1 %
Republica Muntenegru	0,1 %
Romania	2,1 %
Republica Serbia	0,7 %
Republica Turcia	3,8 %
Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo	0,1 %

---

¹ [Tabelul va fi actualizat matematic cu urmatoarele cifre in cazul in care Republica Turcia nu va semna Tratatul: “Comunitatea Europeana (94,9%), Republica Albania (0,1%), Republica Bulgaria (1%), Bosnia si Herzegovina (0,3%), Republica Croatia (0.5%), fosta Republica Iugoslava Macedonia (0.1%), Republica Muntenegru (0.1%), Romania (2,2%), Republica Serbia (0.7), Misiunea de Administrare Interimara a Natiunilor Unite in Kosovo (0.1%)”.]

DECLARATIA COMUNA

privind implementarea Hotararii Consiliului privind incheierea de catre Comunitatea Europeana a Tratatului privind Comunitatea Energetica

CONSILIUL SI COMISIA,

Luand in considerare ca, in cadrul articolului 27 din Tratatul Comunitatii Energetice, prevederile si hotararile luate in Partea a III a Tratatului se vor aplica teritoriilor Republicii Austria, Republicii Ungaria, Republicii Elene, Republicii Italiene si Republicii Slovenia,

Recunoscand ca, urmare a Raportului 12 al Hotararii Consiliului: "Statele Membre direct afectate de Partea a III-a trebuie sa joace un rol crucial in implementarea obiectivelor Comunitatii Energetice" si ca "Este necesar, fara a prejudicia procedurile aferente Tratatului Comunitatii Europene, sa participe activ la procesul de luare a deciziilor si sa acorde sprijin deplin la implementarea masurilor care vor fi adoptate in Partea III",

Declara ca:

Fara a prejudicia procedurile aferente Tratatului Comunitatii Europene, Consiliul si Comisia vor face toate eforturile pentru a asigura faptul ca pozitia luata de Comunitatea Europeana in cadrul Consiliului de Ministri, Grupului Permanent la Nivel Inalt si in cadrul Comitetului de Reglementare cu privire la hotararile care sunt in Partea a III-a a Tratatului Comunitatii Energetice este in conformitate cu consensul realizat intre Statele Membre afectate de aceste hotarari.